ΕΤΟΣ Ζ' Ἐν ΑΘΗΝΑΙΣ τῇ 12 Δεκεμβρίου 1893 Ἀριθ 331

Ἐφημερὶς τῶν Κυριῶν

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ

ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΚΥΡΙΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ
ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ
ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ
Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν Δρ. 5
Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν φ.χ. 8

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ
34 Ὁδὸς Φιλελήνων 34
Ἀπέναντι Ἀγγλ. ἐκκλησίας

Γραφεῖον ἀνοικτὸν καθ' ἑκάστην ἀπὸ 10—12 π. μ.

Πᾶσα παρατήρησις ἐπὶ τῆς ἀποστολῆς τοῦ φύλλου γίνεται δεκτὴ μόνον ἐντὸς ΟΚΤΩ ἡμερῶν.

Συνδρομηταὶ ἐγγράφονται εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς
Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν
καὶ παρὰ τοῖς Βιβλιοπωλείοις Βίλμπεργ καὶ "Ἑστίας"

Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ δὲ παρ' ἅπασι τοῖς ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

Σώματα πλήρη τοῦ α', β', γ', δ', ε' καὶ ς' ἔτους εὑρίσκονται παρ' ἡμῖν καὶ παρ' ἅπασι τοῖς ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

Διὰ τὰ ἀνυπόγραφα ἄρθρα εὐθύνεται ἡ συντάκτις αὐτῶν Κυρία ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ.

Τὰ πεμπόμενα ἡμῖν χειρόγραφα ἢ δημοσιευόμενα ἢ μὴ δὲν ἐπιστρέφονται. — Ἀνυπόγραφα καὶ μὴ δηλοῦντα τὴν διαμονὴν τῆς ἀποστελλούσης δὲν εἶναι δεκτά. — Πᾶσα ἀγγελία ἀφορῶσα εἰς τὰς Κυρίας γίνεται δεκτή.

Αἱ μεταβάλλουσαι διεύθυνσιν ὀφείλουσι ν' ἀποστέλλωσι γραμματόσημον 50 λεπτῶν πρὸς ἐκτύπωσιν νέας ταινίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἡ γυνὴ καὶ ὁ πολιτισμός. — Ὁ Βάγνερ τὰ ἔργα του (ὑπὸ δος Ἑλένης Παππαδάκη).—Ἀνθία Οἰκονόμου ἐξ Οἰκονόμων — Εἶν' εὐτυχὴς ποίημα (ὑπὸ Κρυσταλλίας Χρυσοβέργη). — Ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Σικάγον.— Ἡμερολόγιον Ἑλληνίδος ταξειδιώτιδος. — Ἡ Φιλαρμονικὴ ὑπὲρ τῆς Φιλοπτώχου Ἀδελφότητος.— Ἀναγνώσματα Παρνασσοῦ—. Συμβουλή.—Εἰδοποιήσεις.— Ἐπιφυλλίς.

Η ΓΥΝΗ ΚΑΙ Ο ΑΡΧΑΙΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Ἐπιστῆμαι, τέχναι, ἡρωϊσμὸς καὶ φιλοπατρία ὑπῆρξαν οἱ παράγοντες τοῦ πολιτισμοῦ τῶν ἀρχαίων προγόνων μας. Μεγάλοι βεβαίως καὶ ἀκαταμάχητοι παράγοντες, θεμέλια ἰσχυρὰ καὶ ἀκλόνητα, ἐφ' ὧν ἐπὶ σειρὰν αἰώνων ὑψοῦται τὸ γιγάντειον οἰκοδόμημα, τὸ ἐκπολιτίσαν σύμπασαν τὴν ἀνθρωπότητα.

Ἀλλ' ἐν τῇ ἐκθαμβωτικῇ αἴγλῃ τοῦ ἀρχαίου πολιτισμοῦ, ἐν τῷ θαυμασίῳ καὶ ἁρμονικῷ συμπλέγματι τὸ ὁποῖον αἱ μοῦσαι καὶ αἱ θεότητες τοῦ Ὀλύμπου ἀποτελοῦσιν, ἐν τῷ ἁγνῷ καὶ διαυγεστάτῳ στερεώματι τοῦ πολιτισμοῦ ἐκείνου ὑπάρχει κηλὶς ἀνεξίτηλος, ὑπάρχει σημεῖον σκοτεινόν, ἀμαυροῦν τὸν ἠθικὸν ὁρίζοντα τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος.

Ἡ δουλεία, ἡ ἀνθρωπεμπορία, ἡ ἀπανθρωπία ἰδοὺ τὰ σκιερὰ σημεῖα τοῦ ἀρχαίου πολιτισμοῦ. Καὶ δοῦλοι δὲν ἦσαν μόνον τὰ ἀνδράποδα, τὰ ἐν τῇ ἀγορᾷ δίκην κτηνῶν ἀντὶ χρυσοῦ ἀνταλλασσόμενα. Δούλη ἦτο καὶ ἡ γυνή, ἡ ἐν τῷ γυναικωνίτῃ ἐνδιαιτωμένη, ἡ ἀπὸ τοῦ ἀνδρὸς εἰς τὸν πλησιέστατον συγγενῆ ἢ στενὸν φίλον κληροδοτουμένη, τὸ πρᾶγμα, τὸ κτῆμα τοῦτο τοῦ ἀνδρός, τὸ εἰς παντελῆ ἀμάθειαν, κατὰ τὸ πλεῖστον, καταδεδικασμένον καὶ μόνον διὰ τὴν διαιώνισιν τοῦ εἴδους προωρισμένον.

Δούλη βεβαίως ἦτο ἡ γυνή, ἣν ὁ ἀνὴρ κατεφρόνει τόσον, ὥστε νὰ τὴν θεωρῇ ἀναξίαν νὰ μετέχῃ τοῦ πνευματικοῦ σύτοῦ βίου. Δούλη ἡ γυνή, εἰς ἣν ἠρνεῖτο τόσην ἠθικὴν δύναμιν, τόσην δόσιν ἀρετῆς καὶ σωφροσύνης, ὥστε κατάκλειστον ὡς ἐν κλωβῷ καὶ μακρὰν παντὸς κοινωνικοῦ κέντρου νὰ κρατῇ αὐτήν. Δούλη ἡ γυνή, ἧς ἡ τιμὴ ἐφυλάσσετο ὄπισθεν τῶν ἰσχυρῶν τειχῶν τοῦ γυναικωνίτου, δι' ἣν ἡ ἀμάθεια καὶ ἡ τυφλὴ καὶ ἀσυνείδητος ὑποταγὴ ἀπετέλουν τίτλον σωφροσύνης, δίπλωμα ἀρετῆς. Δούλη ἡ γυνή, δι' ἣν ἡ παίδευσις καὶ ἡ εὐφυία καὶ ἡ πολυμάθεια καὶ ἡ μετ' ἀνδρῶν ἐλευθέρα συναναστροφή, ἐθεωρεῖτο ὄνειδος. Δούλη ἡ γυνή, ἡ ἀντὶ τοῦ ἐπονειδίστου τίτλου τῆς ἑταίρας ἐξαγοράζουσα τὸ δικαίωμα τῆς εἰς πνευματικώτερον βίον ἐπιδόσεώς της. Δούλη ἡ ἀτιμαζομένη διότι ἐζήτει νὰ καταρρίψῃ τοὺς φραγμοὺς καὶ τὰς προλήψεις, αἵτινες ἐκράτουν αὐτὴν δεσμίαν.

Δὲν θὰ κατέπιπτε βεβαίως τὸ μεγαλεῖον τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους, δὲν θὰ ὑπεδουλοῦτο τόσον εὐκόλως ὁ γίγας ἐκεῖνος λαός, ἐὰν ὁ οἰκογενειακὸς βίος δὲν ὑστέρει τόσον τοῦ πολιτικοῦ, ἐὰν τοιοῦτο μέγα χάσμα, τοιαύτη ἄβυσσος δὲν ἐχώριζε τὸν ἄνδρα ἀπὸ τὴν γυναῖκα.

Οἱ ἠθικοὶ δεσμοὶ οἱ συγκρατοῦντες τὰς κοινωνίας κατὰ τὴν προοδευτικὴν αὐτῶν ἐξέλιξιν, καὶ ἄνευ τῶν ὁποίων ἀληθὴς πρόοδος ἀποβαίνει ἀδύνατόν τι, ἦσαν παρὰ τοῖς ἀρχαίοις πολὺ χαλαροί, ἀποτέλεσμα τοῦτο φυσικὸν τῆς ἀνισότητος τῆς πνευματικῆς ἀναπτύξεως καὶ χειραφετήσεως τῶν δύο φύλων.

Ὁ ἀρχαῖος Ἕλλην κατέπεσε, διότι ἐν τῇ ἀνωφερεῖ τῆς προόδου πορείᾳ του ἔβαινε μόνος, χωρὶς νὰ παρακολουθῆται καὶ νὰ δύναται κατὰ τὰς στιγμὰς τοῦ καμάτου καὶ τῆς ἐξαντλήσεως νὰ ὑποστηρίζεται παρὰ τοῦ φυσικοῦ συντρόφου καὶ συνοδοιπόρου του ἐν τῇ ζωῇ: τῆς γυναικός. Τὴν ἀφῆκεν ὀπίσω του, πολὺ κάτω, εἰς τὴν ὑστάτην βαθμίδα. Καὶ ἐπειδὴ ὁ Θεὸς τοὺς ἔπλασεν, ἵνα μένωσι πάντοτε ἡνωμένοι, ἐξαντληθεὶς οὕτως ἠθικῶς κατέπεσεν ἀπὸ τοῦ ὕψους του μέχρις αὐτῆς, ὑποδουλωθεὶς βραδύτερον καὶ ἐξευτελισθεὶς καὶ ἐξανδραποδισθεὶς ὡς ἐκείνη.

Ὁ Χριστός, ὁ μέγας οὗτος ἐκπολιτιστὴς τῆς ἀνθρωπότη-

τος, ὁ Χριστὸς ὁ ὕπατος τῶν φιλοσόφων, ὁ Χριστὸς ὁ διασημότερος τῶν κοινωνιολόγων, ὁ Χριστὸς ὁ δεχόμενος μεταξὺ τῶν μαθητῶν του καὶ γυναῖκας, ὁ Χριστὸς μὲ τὸ πολυσήμαντόν του ἐκεῖνο οὐκ *ἔνι ἄρσεν καὶ ἦλυ* συνέτριψε πρῶτος τὰς ἁλύσεις τῆς γυναικός, ἔθηκε τὰς πρώτας βάσεις τῆς ἀληθοῦς αὐτῆς χειραφετήσεως.

Ὁ σύγχρονος πολιτισμός, ὁ ἐπὶ τῆς ἐλευθερίας, τῆς ἰσότητος καὶ τῆς ἀληθείας ἑδραιούμενος, συμπληροῖ ὁσημέραι τὸ μέγα ἔργον τοῦ Χριστιανισμοῦ, μόνοι δ' οἱ λαοὶ οἱ μεγίστας ἐλευθερίας εἰς τὴν γυναῖκα παραχωρήσαντες προήχθησαν σήμερον εἰς τὸ ἰδεῶδες τῆς ἀληθοῦς προόδου, εἰς τὴν τελείαν ὀλβιότητα τοῦ οἰκογενειακοῦ καὶ κυνωνικοῦ βίου.

ΠΕΡΙ ΜΟΥΣΙΚΗΣ
ΤΟΥ ΒΑΓΝΕΡ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ ΑΥΤΟΥ

Γ'.

Ὁ Βάγνερ ἐγεννήθη ἐν Λειψίᾳ τὸν Μάϊον τοῦ 1813.

Ἔφηβος ἤδη, καὶ ἀφ' οὗ πρῶτον ἠκροάσθη μελῳδίας τινὸς τοῦ Βέμπερ ἠσθάνθη ἐν ἑαυτῷ γεννωμένην τὴν πρὸς τὴν μουσικὴν κλίσιν του· καὶ ἡ κλίσις του αὕτη μετεβλήθη εἰς ἀληθὲς πάθος, ὅταν μετά τινα καιρὸν ἤκουσε τῆς μουσικῆς τοῦ Βετχόβεν. Ὁ ἴδιος δὲ περὶ τούτου λέγει τὰ ἑξῆς :

«Ἐνθυμοῦμαι, ὅτε ἐσπέραν τινὰ ἤκουσα μίαν συμφωνίαν τοῦ Βετχόβεν, τὴν νύκτα ἔπαθον πυρετόν, τὴν ἐπαύριον ἤμην σοβαρῶς ἀσθενής, καὶ ὅταν μετά τινα καιρὸν ἀνέρρωσα ἐγενόμην μουσικός».

Ὄχι μόνον μουσικὸς ἀπὸ νεαρᾶς ἡλικίας, ἀλλὰ καὶ ποιητὴς ἦτο ὁ Βάγνερ. Δεκαπενταετὴς ἔγραφε δράματα καὶ ἐποίει στίχους. Εἰς τὰς πρώτας αὐτοῦ μουσικὰς συνθέσεις, οὐδεμία τῶν ἀναμορφωτικῶν ἰδεῶν του ἀναφαίνεται. Ὡς οἱ πλεῖστοι δὲ τῶν μουσουργῶν ἤρξατο τοῦ σταδίου του διὰ συνθέσεως θρησκευτικῆς μουσικῆς.

Τὸ πρῶτον του μελόδραμα ἔγραψεν εἰκοσαετής, εἶναι δὲ αὐτὸ κατά τινας «αἱ Νύμφαι»—Βαλκυρίαι—αἵτινες κατόπιν ἀπετέλεσαν τὸ τέλος τῆς τετραλογίας τοῦ Κύκλου τοῦ Νιβελοῦγγεν· τὸ ἔργον τοῦτο διὰ δευτέραν φορὰν ἐσχάτως ἀναβιβασθὲν ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ Μελοδράματος τῶν Παρισίων (ἡ πρώτη παράστασίς του ἐν Παρισίοις ἐγένετο κατὰ Μάρτιον τοῦ 1887) ἐγένετο μετὰ φρενητιώδους ἐνθουσιασμοῦ δεκτόν, ἐμποιήσαν ἀκατανόμαστον ἐντύπωσιν.

Τὸ δεύτερον μελόδραμά του, τὸν «Ἀρχάριον τοῦ Πανόρμου» συνέθεσε τὸ 1836 ἐν Μεδιμβούργῳ, ὅπου διέμενεν, ὡς διευθυντὴς τοῦ θεάτρου αὐτοῦ. Ἐν τῷ ἔργῳ τούτῳ ἀναφαίνονται πολλὰ ἴχνη τοῦ νεωτεριστικοῦ αὐτοῦ πνεύματος. Ἡ ἐν τῇ ἰδίᾳ πόλει ὅμως δοθεῖσα παράστασις αὐτοῦ ἀπέτυχεν οἰκτρῶς. Πλήρης λοιπὸν ἀπογοητεύσεως διὰ τὴν ἀποτυχίαν ταύτην κατέλιπεν ὁ Βάγνερ τὴν πόλιν τοῦ Μεδιμβούργου καὶ πενόμενος σχεδὸν μετέβη ν' ἀναλάβῃ τὴν διεύθυνσιν τῆς ὀρχήστρας εἰς Κενιξβέργην, ὅπου καὶ ἐνυμφεύθη μετά τινος ἠθοποιοῦ τοῦ θεάτρου.

Ἐκεῖθεν μετέβη μετά τινα καιρὸν εἰς Ρήγαν, ὅπου προσεκλήθη ν' ἀναλάβῃ τὴν διεύθυνσιν τῆς ὀρχήστρας τοῦ θεάτρου αὐτῆς. Εἰς Ρήγαν ἔγραψε τὸν Ριενζην, ὡραῖον καὶ περιπαθὲς ἔργον, εἰς τὸ ὁποῖον ὅμως κατ' αὐτὸν δὲν ἐμπεριέχονται ἅπασαι αἱ ἀναμορφωτικαὶ αὐτοῦ θεωρίαι, καὶ διὰ τοῦτο, καίτοι δι' αὐτοῦ ἔδρεψε τὰς πρώτας αὐτοῦ δάφνας, δὲν θέτει αὐτὸν ἐν ᾗ μοίρᾳ καὶ τὰ ἄλλα του ἔργα.

Τὰς πρώτας αὐτοῦ ἀναμορφωτικὰς θεωρίας φέρων μεθ' ἑαυτοῦ ἦλθε τὸ 1830 εἰς Παρισίους, εἰς Παρισίους δι' ὧν ἕκαστος ἔξοχος καλλιτέχνης ἄρχεται τῆς περιοδείας καὶ διασημότητός του. Ἀλλ' αἱ ἐλπίδες τοῦ Βάγνερ, ἅμα ὡς ἔφθασεν ἐκεῖ, διεψεύσθησαν. Καὶ μὲ ὅλην τὴν προθυμίαν, μὲ ὅλον τὸν πόθον, μεθ' οὗ ἔστρεφε τὰ βλέμματά του εἰς τὸ Θέατρον τοῦ Μελοδράματος ἀναμένων καὶ προσπαθῶν νὰ ἴδῃ παιζόμενον ἀπὸ τῆς σκηνῆς αὐτοῦ, ἢ τὸν Ριένζην του, ἢ ἄλλο τι ἐκ τῶν ἔργων, ἃ μεθ' ἑαυτοῦ ἔφερε, δὲν τὸ κατώρθωσε καίτοι ἐπὶ δύο ἔτη διαμείνας ἐκεῖ ὑποφέρων, πενόμενος σχεδὸν καὶ γράφων, ἵν' ἀποζῇ, εἰς τὴν «Μουσικὴν Ἐφημερίδα», εἰς τὸν διευθυντὴν τῆς ὁποίας εἶχε συστηθῆ δι' ἐπιστολῆς ὑπὸ τοῦ Μάγερβερ.

Ἐν Παρισίοις διαμένων μανθάνει ὅτι ἐν Δρέσδῃ ἀπεφασίσθη νὰ παιχθῇ ἀπὸ τοῦ θεάτρου της ὁ Ριένζης. Ἀπέρχεται λοιπὸν εὐθὺς εἰς Δρέσδην, ὅπου τὸ ἔργον του παιχθὲν ἤρατο ἐπιτυχίαν ἀνωτέραν πάσης προσδοκίας καὶ ἐνθουσιασμοῦ. Εἶναι δύσκολον ν' ἀπεικονίσῃ τις τὴν ἐντύπωσιν, ἣν παρήγαγεν ἐν Γερμανίᾳ ἡ παράστασίς του αὕτη· ἀρκεῖ νὰ εἴπωμεν ὅτι συνεφιλίωσε τὸν συγγραφέα μετὰ τοῦ κοινοῦ καὶ ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης τῷ ἐξησφάλισε τὴν δόξαν. Ὁ Βάγνερ κατετάσσετο ἤδη μεταξὺ τῶν πρώτων τῆς πατρίδος του μουσουργῶν. καὶ αἱ πύλαι τῶν Γερμανικῶν θεάτρων ἠνοίγοντο μετὰ θαυμασίας προθυμίας αὐτῷ. Ἀμέσως μετὰ ταῦτα πιστῶς ἀπεικονίζων τὴν φοβερὰν καταιγίδα, ἥτις ἐνέσκηψεν ἐπὶ τοῦ πλοίου, ἐφ' οὗ ἐπέβαινε πρὸ δύο ἐτῶν, μεταβαίνων εἰς Παρισίους ἔγραψεν, ἐκλέξας ὡς θέμα αὐτήν, τὴν προεισαγωγὴν τοῦ Ἱπταμένου Ὁλλανδοῦ (Vaisseau Fantome), ἀποπερατώσας δὲ μετὰ ἐργασίαν μηνῶν τινων τὸ ἔργον του ἀνεβίβασεν αὐτὸ ἀπὸ τῆς σκηνῆς τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1843. Ἡ λαμπρότης καὶ ἐπιτυχία τοῦ Ἱπταμένου Ὁλλανδοῦ ὑπῆρξε πρωτοφανής. Φρενητιωδῶς ἐνθουσιῶντες, ὑπεδέχοντο οἱ συμπατριῶται τοῦ τὰς νέας αὐτοῦ θεωρίας, αἵτινες ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους ἐξειλίσσοντο ἐν τῷ ἔργῳ αὐτῷ, καὶ ἀμέσως προσεφέρθη εἰς τὸν Βάγνερ ἡ ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ Βέμπερ γηρεύουσα θέσις τοῦ ἀρχιμουσικοῦ τῆς αὐλῆς. Εἰς Βερολῖνον ὅμως, ὅπου προσεκλήθη νὰ διδάξῃ τὸ ἔργον του, μεγίστη ψυχρότης ὑπεδέχθη αὐτό. Μετὰ τρεῖς καὶ μόνας παραστάσεις διεκόπη ἡ ἐξακολούθησίς του.

Χωρὶς νὰ καταβληθῇ ὅμως ὁ Βάγνερ διὰ τὴν παράδοξον ἀληθῶς καὶ ὅλως ἀπροδόκητον καὶ ἥκιστα ἐνθαρρυντικὴν περιπέτειαν ταύτην, ἐξηκολούθησεν ἐργαζόμενος μετὰ ἐκπληκτικοῦ θάρρους καὶ ἀκαταβλήτου ἐπιμονῆς πρὸς ἀποπεράτωσιν τοῦ ἐντελεστέρου καὶ θαυμασιωτέρου μουσουργήματος αὐτοῦ, τοῦ Ταγχάουζερ.

Ὁ Ταγχάουζερ ἐδιδάχθη ἐν Δρέσδῃ τῷ 1845, ὁ ἐνθουσιασμὸς δὲ καὶ ὁ θρίαμβος μεθ' οὗ ἐγένετο δεκτὴ ἡ πρώτη παράστασις αὐτοῦ εἶναι ἀπερίγραπτος. Ὁ Βάγνερ ἐνόμισε τότε πρὸς στιγμὴν ὅτι δι' αὐτοῦ αἱ πύλαι τῆς ἀθανασίας ἠνοίχθησαν πλέον εἰς αὐτόν. Ἀλλὰ κατὰ παράδοξον καὶ ἀνεξήγητον ἰδιοτροπίαν, εἴτε τῆς τύχης, εἴτε τῆς καλλαισθησίας καὶ αἰσθηματικότητος τοῦ κοινοῦ, μόλις ἐδόθη ἡ δευτέρα παράστασις τοῦ μελοδράματος, κατέπεσε τοῦτο, οὐδεὶς ἐπεκρότησεν αὐτό, ἐσυρίχθη μάλιστα ἀνηλεῶς, καὶ ὁ Βάγνερ ἠναγκάσθη νὰ τὸ ἀποσύρῃ καθημαγμένον, καὶ νὰ τὸ φέρῃ μεθ' ἑαυτοῦ εἰς Βερολῖνον, ἔνθα ἐπιχειρήσας νὰ τὸ ἀναβιβάσῃ ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἔσχε τὴν αὐτὴν ἀποτυχίαν.

Ἐν τούτοις ἀκάματος ἐργάτης, ἐπιμένων εἰς τὴν διάδοσιν τῶν ἰδεῶν του, τὰς ὁποίας ἔβλεπεν ὅτι ὄχι εὐκόλως ἀκόμη τὸ κοινὸν θὰ παραδέχετο, καὶ θέλων οὕτως ἢ ἄλλως νὰ διασπείρῃ αὐτὰς χωρὶς νὰ προσπαθῇ νὰ ἐμβάλλῃ βαθμηδὸν εἰς τὰ ἔργα του τὰς μουσικὰς θεωρίας του, συμβιβαζόμενος ὅμως ἐξ ἄλλου ἐν μέρει μὲ τὰς παλαιὰς ἕξεις τοῦ κοινοῦ, παρεδόθη ἐντελῶς εἰς τὰς ἐμπνεύσεις του καὶ ἔγραψε τὸ Λόεγγριν. Τὸ ἔργον ὅμως αὐτὸ δὲν παρεστάθη ἢ μετά τινα ἔτη, διότι ἐκραγείσης τῆς ἐπαναστάσεως ὀλίγον χρόνον μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν αὐτοῦ, ὁ Βάγνερ ἠναγκάσθη διωκόμενος, ἐξόριστος, ὡς ἐπαναστάτης νὰ καταφύγῃ εἰς Ἐλβετίαν.

Ἐκεῖ ἀπελπισθείς, καὶ μὴ πιστεύων ὅτι θὰ ἴδῃ ποτὲ πλέον τὰ ἔργα του ἀπὸ σκηνῆς συνέγραψε τὸ περὶ «δράματος καὶ μελοδράματος» βιβλίον του, ἐν ᾧ ἐκφράζων ὅλην του τὴν ἀπογοήτευσιν, ὅλην του τὴν πικρίαν διὰ τὰς τελευταίας ἀποτυχίας του, ἔλεγεν.

«Δὲν κατεννοήθην· οὔτε τὸ κοινόν, οὔτε οἱ κριτικοὶ ἐννόησαν τὰ ἔργα μου. Μετὰ μακρὰν τέλος πεῖραν ἀναγνωρίζω, ὅτι οὐδὲν ἔχω ν' ἀναμείνω ἐκ τῆς παρούσης γενεᾶς, ἐργάζομαι δὲ διὰ τὸ μέλλον.»

Ἀφιέμενος λοιπὸν ἐξ ὁλοκλήρου εἰς τὰς ἐμπνεύσεις του, συνέθεσε τὴν τετραλογίαν τοῦ Νιβελοῦγγεν, ἣν ἐπεράτωσε τὸ 1857, ὅτε καὶ τὸν Τριστάν. Τὸ μελόδραμα αὐτὸ λέγεται ὅτι περιέχει μεγάλην τινὰ καὶ ἐκτάκτου μουσικῆς ἰδιοτροπίας καινοτομίαν. Ἐν αὐτῷ καταργεῖται ὁ μουσικὸς χρόνος, καὶ τὸ ὅλον ἔργον εἶναι εἰς συνεχὴς καὶ ἀμέριστος ρυθμὸς ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους, γραφὲν ἐντὸς μιᾶς καὶ μόνης διακρίσεως, (Battute).

Ἀλλὰ καίτοι ὁ Βάγνερ διϊσχυρίσθη, ὅτι ἡ μουσικὴ ἦν ἔγραψεν, ἦτο ἡ μουσικὴ τοῦ μελλοντος, καὶ ὅτι ἐπομένως ποτὲ δὲν θὰ ἐξετιμᾶτο ἐπὶ τῆς συγχρόνου του γενεᾶς, ἐν τούτοις ὀλίγον μετὰ ταῦτα τὰ ἔργα του ἤρχισαν νὰ ἀναφαίνωνται πάλιν ἐπὶ τῶν γερμανικῶν θεάτρων. Εἰς Μόναχον δέ, εἰς Βερολῖνον, εἰς Δρέσδην καὶ ἐν Βιέννῃ, παντοῦ ἐχειροκροτοῦντο φανατικῶς αὐτὰ καὶ δὲν ἤκουέ τις ἢ ἀνεγίνωσκε ἄλλο τι, εἰμὴ περὶ τῶν ἔργων τοῦ Βάγνερ καὶ τῆς μουσικῆς αὐτοῦ. Ἡ τοιαύτη ἐπιτυχία τὸν ἐνεθάρρυνεν, ἵνα ἐπιχειρήσῃ καὶ πάλιν ὅ,τι μετὰ μεγαλειτέρου πόθου εἶχε πάντοτε ἐπιθυμήσει, νὰ ἴδῃ δηλ. διδασκόμενον ἀπὸ τοῦ Μελοδράματος τῶν Παρισίων ἓν οἱονδήποτε ἔργον του.

Λαμβάνει λοιπὸν τὸν Ταγχάουζερ καὶ ἔρχεται εἰς Παρισίους, ἔνθα, τῇ θερμῇ προστασίᾳ καὶ συστάσει τῆς συζύγου τοῦ πρέσβεως τῆς Αὐστρίας ἐν Παρισίοις πριγκηπίσσης Μέττερνιχ, κατορθώνει ἐπὶ τέλους νὰ ἀναβιβάσῃ αὐτὸν ἐπὶ τοῦ θεάτρου τούτου τὸν Μάρτιον τοῦ 1861. Τὸ Παρισινὸν κοινὸν ὅμως εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἠρνήθη νὰ δεχθῇ τὸ ἔργον, εἶτα ὅμως διδαχθὲν τὸ ἀπεδοκίμασε φοβερά. Τοτε ὁ Βάγνερ ἐπανῆλθεν εἰς τὴν ἰδιαιτέραν αὐτοῦ πατρίδα, ὅπου τὰ ἔργα του πλέον διὰ καταπληκτικῆς προόδου διεδίδοντο καὶ ἐνθουσιωδῶς ἐχειροκροτοῦντο. Καὶ ἐκεῖ ἐπαναπαυόμενος ἐπὶ ταῖς δάφναις του συνέθεσεν, ὡς λέγουσι, καὶ ἄλλα τινὰ ἔργα.

Μεταξὺ τῶν τελευταίων συγκαταλέγουσι πολλοὶ καὶ τὸν Παρσιφάλ, ὃν ὁ μέγας μουσικὸς μετ' ἄλλων συνέθεσε καὶ τὸν ὁποῖον εἶχε πωλήσει εἰς τὸν μελομανῆ βασιλέα τῆς Βαυρίας Λουδοβίκον. Ὁ Βάγνερ δὲν ὑπάρχει πλέον, ἀλλ' ὑπάρχει Βαγνέριος μουσιλή, καὶ τὰ ἔργα τοῦ Βάγνερ προσκτῶνται ὁσημέραι νέους προσηλύτους, οὐ μόνον ἐν Γερμανίᾳ, (διότι ἐκεῖ πλέον ἡ ὑπεροχὴ καὶ ἡ ἀθανασία του πρὸ καιροῦ εἶναι ἀνεγνωρισμένη) ἀλλὰ καὶ ἐν Ἀγγλίᾳ, Γαλλίᾳ καὶ Ἰταλίᾳ, ὅπου μάλιστα καὶ ἡ ἀνεξάντλητος παραγωγικὴ καὶ ἀκαταπόνητος μεγαλοφυία τοῦ μουσουργοῦ τῆς **καρδίας** Βέρδη ἀποκαλύπτεται εὐσεβάστως πρὸ τῶν ὑψηλῶν θεωριῶν τοῦ μουσικοῦ τοῦ **πνεύματος** Βάγνερ. Ἀπόδειξις ἔστω τὸ τελευταῖον ἔργον τοῦ μεγάλου Ἰταλοῦ διδασκάλου **ὁ Φάλσταφ**, ὅπερ χαρακτηρίζει, ὡς λέγεται, πολλὴ Βαγνέριος χροιά.

Πάντες νῦν παραδέχονται τὸν Βάγνερ, ὡς ἔκτακτον μουσικὴν μεγαλοφυίαν, ἐπὶ πολὺ μὲν παραγνωρισθεῖσαν, ἀλλὰ μεγαλοφυίαν καλῶς ἤδη ἀνεγνωρισμένην.

Ὁ Βάγνερ θαυμάζεται πανταχοῦ, ὅπου τὰ ἔργα του γίνονται γνωστά. Καὶ ἡ μουσικὴ τοῦ μέλλοντος γίνεται ἡ μουσικὴ τοῦ ἐνεστῶτος.

(Ἀλεξάνδρεια) **Ἑλένη Παπαδάκη**

ΑΝΘΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΕΞ ΟΙΚΟΝΟΜΩΝ

Β'.

Ἐνῷ λοιπὸν ἐν Ρωσσίᾳ ὁ Κωνσταντῖνος Οἰκονόμου ἐτίμα διὰ τῆς σοφίας καὶ τῶν γνώσεών του τὸ Ἑλληνικὸν ὄνομα, ἡ Ἀνθία συνεπλήρου τὸν θρίαμβον τοῦ πατρός, ἀξία τούτου ἀναδεικνυμένη θυγάτηρ, καὶ πιστοποιοῦσα ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην ἐκ τῶν συγχρόνων της, τὴν πνευματικὴν ἰσότητα τῶν δύο φύλων.

Μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῶν δύο σπουδαιοτάτων συγγραμμάτων τοῦ Κωνσταντίνου Οἰκονόμου, τοῦ περὶ ἀρχικῆς συγγενείας τῆς Σλαυϊκῆς καὶ Ἑλληνικῆς φυλῆς, καὶ περὶ προφορᾶς τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, ἔργων, ἅτινα ἀνέδειξαν αὐτὸν ὡς τὸν ὕπατον καὶ σοφώτατον τῶν συγχρόνων του Ἑλλήνων, ἅτινα ἔταξαν αὐτὸν μεταξὺ τῶν ἑταίρων τῆς Αὐτοκρατορικῆς Ἀκαδημίας τῆς Πετρουπόλεως καὶ Οἰκονόμον σύνεδρον τῆς ἐν Πετρουπόλει ἐκκλησιαστικῆς Ἀκαδημίας, καὶ ἀντεπιστέλλον μέλος τῆς ἐν Βερολίνῳ φιλολογικῆς ἑταιρίας, ἅτινα κατέστησαν παρευθὺς κτῆμα πολύτιμον τῆς παγκοσμίου φιλολογίας, καὶ διὰ τὰ ὁποῖα ἀπενεμήθησαν αὐτῷ πλὴν πολλῶν Ρωσσικῶν παρασήμων καὶ γενναιοτάτης παρὰ τοῦ Ῥώσσου αὐτοκράτορος συντάξεως, καὶ παρὰ τοῦ βασιλέως τῆς Πρωσσίας Γουλιέλμου Γ' τὸ παράσημον τοῦ Ἐρυθροῦ Ἀετοῦ, μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῶν ἔργων τούτων ὁ Κωνσταντῖνος Οἰκονόμος ἐπεχείρησε ταξείδιον ἀνὰ τὴν Εὐρώπην, ἐπιθυμῶν ἐκ τοῦ πλησίον νὰ μελετήσῃ τὴν φιλολογίαν τῶν ἄλλων ἐθνῶν.

Εἰς τὴν περιοδείαν του ταύτην συνοδὸς ἀχώριστος ἐγένετο ἡ προσφιλὴς θυγάτηρ, ἡ ἑλκύσασα τὴν ἐκτίμησιν καὶ τὸν θαυμασμὸν τῶν σοφῶν ἀνδρῶν, μεθ' ὧν ὁ πατήρ της εὑρίσκετο εἰς φιλολογικὰς σχέσεις, ἰδίᾳ τῶν ἐν Γερμανίᾳ σοφῶν, οἵτινες τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ Οἰκονόμου ἐν τῇ χώρᾳ των ἐπανηγύρισαν μετ' ἐνθουσιώδους χαρᾶς, καὶ οἵτινες ἠρέσκοντο συνδιαλεγόμενοι εἰς τὴν ἀρχαίαν γλῶσσαν μετὰ τῆς πολυμαθοῦς Ἀνθίας, ἧς τὸ ἀστραπηβόλον πνεῦμα καὶ αἱ φιλοσοφικαὶ θεωρίαι προεκάλουν τὴν κατάπληξιν ἀνδρῶν, οἷοι ὁ Θήρσιος, ὁ Ἕρμαν, ὁ Τίσσενδορφ κ. ἄ.

Εἰς Ρώμην ἐπίσης ἡ σοφὴ Ἑλληνίστρια ἀληθεῖς κατήνεγκε θριάμβους, παρουσιασθεῖσα μετὰ τοῦ πατρός της πρὸς τὸν

Πάπαν Γρηγόριον τὸν ΙΣΤ' καὶ προκαλέσασα τὸν θαυμασμὸν αὐτοῦ, ὡς καὶ τῶν σοφωτέρων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης καρδιναλίων, ἐν οἷς τοῦ πολυγλωττοτάτου τῶν ἀνθρώπων καρδιναλίου Μεζοφάντους, ὅστις συνεζήτει μετ' αὐτῆς τὰ σπουδαιότατα τῶν γλωσσολογικῶν καὶ φιλολογικῶν ζητημάτων εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικήν, τὴν λατινικήν, τὴν γαλλικήν, τὴν ρωσσικήν, τὴν γερμανικήν, τὴν Ἀγγλικήν, τὴν Ἰταλικὴν καὶ τὴν Ἀραβικὴν γλῶσσαν. Εἰς τὰς φιλολογικὰς αἰθούσας τῆς Ρώμης ἡ Ἀνθία κάτέλαβε τότε ἐπίζηλον καὶ περιφανῆ θέσιν, ἀνταξίαν τοῦ μεγάλου φιλολογικοῦ ὀνόματος, τὸ ὁποῖον ἔφερεν.

Ὅταν δ' ἡ Ἑλλὰς καθημαγμένη ἔτι ἐκ τῶν πολλῶν πληγῶν, ἐξηντλημένη ἐκ τῶν μακρῶν καὶ πολυετῶν πολέμων, ἀλλ' ἐλευθέρα τῶν δουλικῶν δεσμῶν, τῶν κρατούντων αὐτὴν ἐπὶ σειρὰν αἰώνων δεσμίαν, ἤρξατο συγκροτουμένη εἰς κράτος νέον, ἀναζῆσαν ὡς ὁ Φοῖνιξ ἐκ τῆς τέφρας του, ὁ Κωνσταντῖνος Οἰκονόμου ἐγκατέλιπε παρευθὺς καὶ τιμὰς καὶ δόξαν καὶ πλούτη καὶ εὐρωπαϊκὸν πολιτισμὸν καὶ κατῆλθεν εἰς τὴν προσφιλῆ πατρίδα, ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας τῆς ὁποίας τόσον εἶχεν ἐργασθῆ, καὶ ἣν τόσον εἶχε τιμήσει ἐν Εὐρώπῃ.

Μετὰ τοῦ πατρὸς συγκατῆλθον εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ τὰ δύο αὐτοῦ ἀγαπητὰ τέκνα, ἡ Ἀνθία καὶ ὁ Σοφοκλῆς Οἰκονόμου, ἰατρὸς ἤδη ἐκ τῶν ἐπιφανεστέρων, καὶ κατὰ τὴν πολυμάθειαν δὲ καὶ σοφίαν ἀντάξιος τοῦ ἐξόχου πατρὸς ἀναδειχθείς.

Ἡ Ἀνθία καὶ ἐν Ἀθήναις τὸν αὐτὸν πνευματικὸν ἦγε βίον, καὶ ἡ φιλολογικὴ αὐτῆς αἴθουσα παρὰ τῶν ὀνομαστοτέρων καὶ διαπρεπεστέρων σοφῶν ἐσυχνάζετο, προεξάρχοντος πάντοτε τοῦ ἀοιδίμου Φιλίππου Ἰωάννου, τοῦ ἀρχαιομαθεστάτου πάντων τῶν μεταγενεστέρων ἑλληνιστῶν καὶ Πρυτάνεως τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου. Λέγεται μάλιστα ὅτι ὡς ὄνειρον τοῦ βίου του εὐτυχὲς ὁ σοφὸς ἀνὴρ ἐθεώρει τὸν μετὰ τῆς Ἀνθίας γάμον του. Ἀλλ' ἄλλως ἐκανόνισε τὰ τοῦ βίου της ὁ ἔρως, ὁ κύριος οὗτος τῆς τύχης τῶν ἀνθρώπων. Ἡ Ἀνθία ἠράσθη περικαλλοῦς τότε νέου, τοῦ ἐκ Καλαμῶν μεγαλοκτηματίου Λιανοσταρίδα, μεθ' οὗ καὶ παρ' ὅλας τὰς τοῦ πατρός της ἀπὸ τοῦ γάμου τούτου ἀποτροπὰς ἐνυμφεύθη.

Πρὸς τοὺς μεγάλους ἄνδρας, τοὺς ἐργασθέντας ὑπὲρ τῆς Ἑλληνικῆς παλιγγενεσίας καὶ θέντας τὰ πρῶτα θεμέλια τοῦ νεοσυστάτου ἡμῶν κράτους, ἡ Ἀνθία ἀπένεμεν ἀπεριόριστον φόρον ἐνθουσιώδους θαυμασμοῦ. Ἄλλην ὅλως ὁδὸν ἀκολουθοῦσα τῶν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἀνατρεφομένων συγχρόνων Ἑλληνίδων, αἵτινες καὶ ἀρνησιπάτριδες καὶ ἀρνησίγλωσσοι γίνονται, ἔτρεφεν ἀπεριόριστον ἀγάπην πρὸς πᾶν Ἑλληνικόν, καύχημα δ' ἐθεώρει ὅτι ἦτο Ἑλληνίς, καὶ ἀυστηρῶς πάντοτε ἔκρινε τοὺς ξένους, οἵτινες ὡς πολὺ σοφῶς ἔλεγε, τὰ πάντα παρὰ τῶν ἡμετέρων ἐκληρονόμησαν, οὐδὲν δὲ ἢ ἐλάχιστα αὐτοὶ ἐδημιούργησαν.

Τὸν μέγαν πρὸς τὸν ἔξοχον πολιτικὸν καὶ Κυβερνήτην τῆς Ἑλλάδος Καποδίστριαν ἐνθουσιασμόν της ἀποδεικνύει τὸ ἀκόλουθον τρίστιχον εὑρεθὲν μεταξὺ τῶν χειρογράφων της.

Εἰς εἰκόνα Καποδίστρια

Ἴνδαλμα, πραδίην Καποδίστρ' Ἰωάννου ἀρίστου,
Ἑλλάδος ἡγαθέης Κυβερνήτου ὁρᾷς
Κλεινοῦ ἰθυδίκεος μεγαθούλου σωσιπόλεως
Κλεῖος ὅου σοφίη ὑμνέει αἰὼν ἅγαν.
Οὐράνιοι μάκαρες τε κάρη ταναῇ γλυκερῇ τε
Δάφνῃ κυκλεῦσι θαῦμα μεγ' ἐσομένοις !

Χωρὶς νὰ ἐπιδοθῇ συστηματικῶς εἰς τὴν ποίησιν, ἡ Ἀνθία τοιούτους γλαφυροὺς καὶ καλλιεπεῖς ἔγραφε στίχους, ἰδίᾳ ὁσάκις ἠσθάνετο τὴν καρδίαν της ὑπερμέτρως συγκεκινημένην, ὅτε καὶ εἰς τὴν ὡραιοτάτην καὶ καλλιεπεστάτην τοῦ κόσμου γλῶσσαν ἐτόνιζε τὰς περιπαθεῖς καὶ συγκινητικὰς τῆς λύρας της χορδάς. Ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τῶν γενεθλίων τοῦ πατρός της σώζονται ἐπίσης αἱ ὡραῖαι γραμμαί :

Ἀνθία θυγάτηρ
Σεβαστῷ Πατρὶ χαίρειν

Μοῦσαι καὶ χάριτες κοῦραι Διὸς ἀγλαόμορφοι
Κωνσταντίνου ἀείποτ' ἐχέφρονος ἡδυπαθοῦς τε
Ἦμαρ γεννήσεως πολυεύκτου ἀριπρεπές τε
Εὐξάμεναι Κρονίδῃ ἀγερώχῳ τερπικεραύνῳ
Ὡς ἄρα δηρὸν ζώοι καὶ γήρᾳ ἵκοιτο.

Μετὰ πολλῶν δὲ ἐπιφανῶν καὶ ἐν τῇ ἔξω Ἑλλάδι ἀνδρῶν ἡ Ἀνθία Οἰκονόμου εὑρίσκετο εἰς τακτικὴν πνευματικὴν ἐπικοινωνίαν, ὡς φαίνεται ἐκ τῶν περισωθεισῶν ἐπιστολῶν, ὧν τρεῖς δημοσιεύομεν, μίαν πρὸς τὸν τότε πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως, ἑτέραν πλήρη χάριτος καὶ εὐφυΐας πρὸς τὸν εἰς Σμύρνην τότε παρεπιδημοῦντα λόγιον κ. Χρυσοβέργην, καὶ ἄλλην πρὸς τὸν σοφὸν Τανταλίδην:

Πανιερώτατε καὶ σοφώτατε Δέσποτα.

Τὰ παρὰ τῆς ὑμετέρας περικλεεστάτης Πανιερότητος πρὸς τὸν σεβαστόν μοι πατέρα ἱερὰ γράμματα ψυχῇ τε καὶ χεῖλεσιν πανευλαβῶς κατησπάσθην· ἔμπλεω μὲν ἀγάπης καὶ στοργῆς πατρικῆς, ἔμπλεω δὲ θεοπειθῶν εὐχῶν καὶ εὐλογιῶν, πηγαζουσῶν ἀπὸ τῆς θεσπεσίας ψυχῆς Ἱεράρχου, μυρίαις ἀρεταῖς τὴν ψυχὴν κεκοσμημένου. Καὶ ἀντὶ τῶν ὑπὲρ ἐμοῦ ἰδίων αὐτῆς εὐχῶν τὰς εὐγνωμονεστάτας εὐχαριστίας ὁμολογῶ· καὶ πέποιθα δι' αὐτῶν τῆς θεόθεν εὐμενείας καὶ χάριτος ἀξιωθήσεσθαι· εἰ γὰρ εὐχαὶ γονέων στηρίζουσι θεμέλια οἴκων κατὰ τὸ ἱερὸν λόγιον, πολλῷ δὴ μᾶλλον αἱ τοῦ πνευματικοῦ καὶ φιλοστοργοτάτου Πατρός· φυλακτήριον ἔσονταί μοι καὶ στήριγμα διὰ βίου παντός. Ἐχέγγυον δὲ τούτου ἐπεισθητόν ἔχω τό τε ἱερὸν ἡμερολόγιον καὶ τὸ κομψότατον κιβώτιον, τὰ πολυτιμότατα δῶρα τῆς ὑμετέρας Πατρότητος, ἅπερ ὁ καλὸς κἀγαγὸς Ἰθακήσιος ἐπιδέδωκέ μοι, κάλλιστον κόσμον τοῦ ἐμοῦ δωματίου. Εὐγνωμονῶ δὲ περὶ τούτων θεοχαρίτωτε Δέσποτα. Ἀντιδολῶ δὲ τὴν Ὑμετέραν Πανιερότητα, ἵνα μετ' εὐμενείας ἀποδέξηται τὴν τοῦ σεβαστοῦ μοι πατρὸς εἰκόνα, οὐχ ὡς ἀντίδωρον προσφοράν, ἀλλ' ὡς δῶρον θυγατρός, οὐδὲν πολυτιμότερον ἐχούσης ὑμῖν προσενεγκεῖν, ἢ τὸν τύπον τοῦ φιλτάτου γεννήτορος, οὗ ἡ πανίερος αὐτῆς κορυφὴ διὰ τῆς εἰλικρινεστάτης ἀγάπης καὶ φιλίας ἐτίμησεν. Ἱκετεύω δὲ ὅπως τῶν ἱερῶν αὐτῆς εὐχῶν εὐμοιροίην διὰ παντός· ὁ δὲ πάντων τῶν ἀγαθῶν πρύτανις διατηροίη τὴν Ὑμετέραν πανιερότητα ὑγιαίνουσαν διηνεκῶς καὶ εὐδαιμόνως ἐπὶ μήκιστον βίου κοινωφελεστάτου, πρὸς ἐγκαλλώπισμα καὶ καύχημα ἡμῶν τε καὶ πάσης τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας.

Ὁ σύζυγός μου καταφιλεῖ πανευλαβῶς τὴν εὐλογητικὴν αὐτῆς δεξιάν.

Τῆς Ὑμετέρας περικλεεστάτης Πανιερότητος

τῇ ζ'. Αὐγούστου ἀωμδ.
Ἀθήνηθεν. δούλη ταπεινή.
Ἀνθία Ν. Οἰκονόμου

Ἐλλογιμώτατε καὶ φίλτατε κύριε Χρυσοβέργη!

Συγχαίρουσα ὑμῖν ἅπασα ἡ χορεία τῶν οἰκείων, δι' ἃς ἀπηλαύσατε ἐν τῇ μουσοτρόφῳ Σμύρνῃ πρεπούσας δεξιώσεις καὶ τιμὰς παρὰ τῶν φιλομούσων Σμυρναίων, ἔρχεται ζητοῦσα συγγνώμην, διότι βραδέως ἀπαντᾶ πρὸς ἣν ἔλαβεν ἀσφαλῶς καὶ ἀνέγνω ὑπερήδιστα πολύτιμον ἐπιστολήν Σου, ἡ δὲ βραδύτης, οὐχὶ ἐξ ἀμελείας, ἀλλ' ἐξ οἰκιακῶν φροντίδων καὶ ἀσχολιῶν. Ὅλοι θεῖα χάριτι ὑγιαίνομεν, μηδὲν ἔχοντες τὸ λυποῦν, πλὴν τοῦ χωρισμοῦ τοῦ καλοῦ καὶ ἀγαθοῦ φίλου κυρίου Χρυσοβέργου· καίτοι ἀπόντα, ὡς παρόντα Σε θεωροῦντες οὐδὲ παρέρχεται ἡμέρα χωρὶς τῆς περὶ Σοῦ φίλης ἐπιμνήσεως καὶ συνομιλίας. Ἔχεις δέ, νομίζομεν, τὴν ἀπόδειξιν τοῦ πράγματος αὐτὸς παρὰ σεαυτοῦ. Ἐγελάσαμεν χαριέστατα διὰ τὴν ἀστεῖαν παράλειψιν τῆς ἡμερομηνίας τῆς ἐπιστολῆς, ἣν παρέλιπες, ὡς γράφεις, πρὸς οἰκονομίαν τοῦ χρόνου· καὶ τὴν τοιαύτην οἰκονομολογίαν ἐδιδάχθης ἐνταῦθα παρὰ τοῦ κυρίου Φραΐου (εὐδαιμονοίη ὁ Χρηστὸς ὅπου ποτ' ἂν διατρίβῃ!)· καὶ δὴ καὶ ἐφιλοτιμήθης ἵνα φανῇς ἄξιος τοῦ διδασκάλου ζηλωτής, διότι φοβηθεὶς μὴ ἀπανήσῃς τὸν χρόνον εἰς τὸ γράψαι δύω λέξεις τῆς ἡμερομηνίας, ἔγραψας τρεῖς ὁλοκλήρους περὶ τούτου σειράς.

Οὕτω καὶ ὁ μέγιστος οἰκονομολόγος ἐκεῖνος ἐφείδετο μὲν τριῶν λεπτῶν, ἐξώδευε δὲ χιλιάδας δραχμῶν. Πλὴν ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ ἤδη ἱκανὸν ᾠκονόμησας χρόνον, φάνηθι, παρακαλοῦμεν ἐλευθεριώτερος πρὸς τοὺς φίλους, ἀξιῶν ἡμᾶς ἀφθονωτέρων τῶν μελισταγῶν Σου λόγων· καὶ κατασπαζόμενοί Σε πάντες ἀδελφικῶς ἐπευχόμεθα πᾶν ἀγαθὸν παρὰ Κυρίου.

(Ἀθήνησιν αῳμς· τῇ κε Μαρτίου) Ἀνθία.

τῷ Μουσοτραφεῖ Ἡ. Τανταλίδῃ
Ἀνθία Ν. ἡ ἐξ Οἰκονόμων Χαίρειν !

Πρὸ πολλοῦ κομισαμένη τὰ πολυπόθητα γράμματα τῆς ἐλλογιμωτάτης Σου κορυφῆς, πολλῆς ἐξ αὐτῶν εὐφροσύνης ἐνεφορήθην, καὶ δὴ χάριτας ὁμολογῶ σοι πολλὰς τούτων ἕνεκα. Τὴν μὲν οὖν προτέραν Σου σιωπὴν οὐκ εἶχον ὅπως ἐπαινοίην, μονονοὺ Πυθαγόρειον γενομένην, ὦ κάλλιστον παίδευμα Μουσῶν! καὶ δὴ πολλάκις πρὸς τοὺς οἰκείους ἔλεγον, ὅτι ἄρα Τανταλίδης τῶν Ἀθήνησι φίλων ἐπελάθετο. Ἀλλ', ὡς ἔοικεν, ἔμελλε παλίντατα ἔργα γενήσεσθαι. Ὁ γὰρ πρότερον οὐκ ἐπήνουν παρ' ἄλλῳ, τούτου καὶ ἄκουσα ὑπεύθυνος ἐγενόμην αὐτή, πρὸ πολλοῦ τὴν καλὴν ἐπιστολήν Σου δεξαμένη, καὶ μόλις ἤδη ἤκουσα πρὸς ἀπάντησιν. Τῆς μὲν οὖν βραδυτήτος συγγνώμην αἰτοῦμαι. Ἀπέχω δὲ τὴν χάριν καὶ τοῦ διὰ τὴν γραφίδα Σου μόνην πολυτίμου δωρήματος τῆς Λαιλίας. Ἐμειδίασα δέ, καὶ ὅτι τὴν ἐμὴν περὶ τῆς βίβλου κρίσιν ἀπαιτεῖς. Σὺ δὲ Μουσῶν ἔρνος μέμνῃ πάντως, οἷα ταῖς γυναιξὶν ἔργα κομίζειν ἐπέταξεν Ὅμηρος «ἱστόν τ' ἠλακάτην τε» σοφῶν δὲ κρίσις οὐ δέδοται θηλυτέρῃσιν. Ἐπειδὴ δὲ κελεύεις γνώμην εἰπεῖν, καὶ λέξω τὸ δόξαν συντόμως. Σὺ δὲ ἄρα ἐπικρινεῖς. Ὁ μὲν οὖν πρόλογος, ἀξιόλογος καὶ γλαφυρός, καὶ πλήρης χάριτος Ἀθήδος, καὶ δικαίως ἄν τις αὐτὸν ὀνομάσαι τό ἔαρ τῆς βίβλου. Ἐπέρχεται δὲ καὶ τοῦ συγγράμματος τὸ πεδίον, πολλὴν φέρον καὶ ἀκμάζουσαν τὴν τῆς φράσεως χάριν, καὶ πολυάνθεμον τοῦ λόγου τὸν χαρακτῆρα. Ἠγάσθην πάνυ καὶ τὴν ἐκλογήν, καὶ τὴν συνθήκην τῶν λέξεων, καὶ τὴν εἰς τὴν πρόοδον τῆς γλώσσης μέγα ποιοῦσαν καλλιτεχνίαν μετὰ τῆς ἀκριβείας· ἀνθ' ὧν καὶ πολλοὺς τοὺς ἐπαίνους ἀμφότεροι, ὅτε φιλόμουσος μεταφραστής, καὶ ὁ ποικιλτὴς καὶ κοσμήτωρ, ἀποδρέψεσθε παρὰ πάντων τῶν ἀληθῆ καὶ δίκαια κρινόντων. Τό δὲ πραγματικόν οὐκ οἶδα, εἰ πολλοὺς ἕξει τοὺς ἐπαινέτας. Καὶ λίαν ἀπορεῖν ἐπέρχεταί μοι πῶς, ὁ Συγγραφεὺς οὗτος εὐφάνταστος ὤν, ἔπειτα πεφιλοτίμηται καλὰ κακοῖς ἀναμίξαι, καὶ πολλὰς ἐννοίας ἐκφράσαι καὶ εἰκόνας, ἀφ' ὧν ἂν ἀποστρέψαι τὰς ὄψεις αἰδώς, ἀγκνακτῆσαι δ' ἂν καὶ ἡ λίαν ἀνεξίκακος ἀρετή, οὕτω θαμὰ τῶν σεμνοτάτων βεβηλουμένων. Ἀλλ' ὡς ἔοικεν οὐ πάντες Ἠλιόδωροι οἱ τὰς μυθιστορίας συγγράφοντες· καὶ ταῦτα μὲν ἄλλοι κρινόντων. Ἐγὼ δὲ χάριν τῆς μνήμης ὁμολογοῦσα, πέμπω Σοι μετὰ τῆς γραφῆς μου ταύτης, καὶ μικρὸν ἀντίδωρον τὴν Κίγκου ἀπολογίαν, ὡς ἂν εἰδεῖης κἀντεῦθεν τὸ Κίγκειον θράσος, καὶ ἀπανταχοῦ τὴν πονηρίαν ἀδελφὴν τῆς μωρίας οὖσαν, ὡς εἶπεν ὁ ποιητής. Ἔρρωσο σεμνότατε καὶ μουσοφίλητε Τανταλίδη, καὶ μὴ παύοις ἐπιστέλλων τοῖς φίλοις. Ὁ σύζυγός μου κατασπάζεται Σε πόθῳ πολλῷ.

Ἀθήνησιν αῳμε τῇ η' Ἰουλίου.

Ἐκ τῆς τελευταίας ταύτης ἐπιστολῆς καταφαίνεται ἡ κριτικὴ δύναμις καὶ τὸ ἐπανθοῦν κάλλος τῆς φράσεως καὶ τῶν ἰδεῶν τῆς σοφῆς γυναικός. Ἐκ τῶν γραμμῶν ἰδίᾳ «*Ἐμειδίασα δὲ καὶ ὅτι τὴν ἐμὴν περὶ τῆς βίβλου κρίσιν ἀπαιτεῖς. Σὺ δὲ Μουσῶν ἔρνος μίμνῃ πάντως οἷα ταῖς γυναιξὶν ἔργα κομίζειν ἐπέταξεν Ὅμηρος «ἱστόν τ' ἠλακάτην τε» σοφῶν δὲ κρίσις οὐ δέδοται θηλυτέρησιν.*

Τὸ *ἐμειδίασα* ἐκεῖνο δὲν ἀποτελεῖ ἄρα ἐποποιὰν ὁλόκληρον κατὰ τοῦ ὑπερφιάλου ἀνδρικοῦ ἐγωϊσμοῦ, δὲν ἀποτελεῖ ἐκδήλωσιν ὑπερτάτης ἠθικῆς ἱκανοποιήσεως, διότι μεθ' ὅλα τὰ περὶ πνευματικῆς ἀνικανότητος τῆς γυναικός, τότε ἰδίως πρεσβευόμενα, ἀνὴρ ὡς ὁ Τανταλίδης θερμῶς ἐζητεῖτο τὴν κρίσιν γυναικὸς ὡς ἡ Ἀνθία ἐπὶ τοῦ φιλολογικοῦ ἔργου του !

Ὡς δ' ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς συγχρόνου ἐν Ἑλλάδι γυναικείας φιλολογίας ἡ Ἀνθία Οἰκονόμου τὴν ὑψίστην καὶ ὑπερτάτην κατέλαβε θέσιν, οὕτω διεκρίθη καὶ ὡς σύζυγος καὶ οἰκοδέσποινα καὶ μήτηρ στοργική. Δὲν ἀπηξίου ἡ σοφὴ γυνὴ νὰ κατέρχηται ἀπὸ τῶν φιλολογικῶν καὶ καλλιτεχνικῶν διαιτημάτων της εἰς τὸ μαγειρεῖον, ἵνα αὐτοπροσώπως ἐπιτηρῇ τὴν ἐκτέλεσιν καλοῦ γεύματος ἢ ἐκλεκτῶν ζυμαρικῶν καὶ γλυκισμάτων. Ἀλλὰ καὶ ὡς οἰκονομολόγος ἀρίστη ἀνεφάνη, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ συζύγου καὶ τοῦ πατρός της ἀναλαβοῦσα τὴν διαχείρισιν τῆς τε ἰδίας καὶ τοῦ συζύγου της περιουσίας, καὶ ἀφήσασα αὐτὴν κατὰ τὸν θάνατόν της,—ἐπισυμβάντα περὶ τὸ ἑβδομηκοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας της—εἰς ἀκμαιοτάτην κατάστασιν.

ΕΙΝ' ΕΥΤΥΧΗΣ

«Εἶμαι καθ' ὅλα εὐτυχὴς—μοῦ γράφ' ἡ ἀδελφή μου—
Δὲν ἔχω πόνο μυστικὸ 'στὰ στήθη μου κανένα
Βλέπει εὐρὺ καὶ φωτεινὸ τὸ μέλλον ἡ ψυχή μου
Καὶ σὰν χαρούμενο πουλὶ πετῶ φαιδρὰ στὰ ξένα.

—

Λέγε, πῶς εἶν' ἡ ξενητειὰ μαύρη, πικρή, οἱ ἄλλοι
Πῶς μοιάζει χώρα ἔρημη μὲ δάκρυ ποτισμένη.
Περίεργο! διαφορὰ δὲ βρίσκω 'γὼ μεγάλη
Ἔχει χαρίσματα πολλά, ἐχ' ὠμορφιὲς κ' ἡ ξένη.

—

Κ' ἐδῶ γλυκὰ μὲ χαιρετᾷ ἡ δροσερὴ αὐγοῦλα
Καὶ μὲ ξυπνοῦν ὁλόχαρες τοῦ ἥλιου ἡ ἀχτίδες
Κ' ἐδῶ ὁ οὐρανὸς γελᾷ, φτωχή μου ἀδελφούλα
Καὶ στὰ φτερά των μὲ κιοῦν ὁλόχρυσες ἐλπίδες.

—

Κ' ἐδῶ θ' ἀνθίσῃ τὸ κλαδί, θ' ἀνοίξῃ τὸ λουλοῦδι
Κ' ἐδῶ θ' ἀρχίσουν τὰ πουλιὰ νὰ γλυκοκυλαϊδοῦνε
Καὶ θ' ἀντηχήσῃ χαρωπὸ τῆς ἄνοιξις τραγοῦδι
Κ' ἐδῶ ὑπάρχουνε καρδιές, καρδιὲς ποῦ μ' ἀγαποῦνε! .....»

—

Εἶναι καθ' ὅλα εὐτυχής, μοῦ γράφ' ἡ ἀδελφή μου·
Εἶναι καθ' ὅλα εὐτυχὴς κ' ἂς εἶναι μακρυά μου !
Λοιπὸν πληρώθ' ὁ πόθος μου, ἡ φλογερὴ εὐχή μου !
Ἂς παύσουν πλέον τὰ πικρὰ νὰ τρέχουν δάκρυά μου.

—

Τὰ χείλη μου χαμόγελο καὶ πάλι ἂς στολίσῃ,
Ἂς εὐλογήσῃ τὸ Θεὸ ὁλόχαρ' ἡ ψυχή μου
Κι' ἂν ἡ καρδιά μου μυστικὰ πονῇ, ἂς σιωπήσῃ
Εἶναι καθ' ὅλα εὐτυχής, μοῦ γράφ' ἡ ἀδελφή μου ! .....

Κρυσταλλία Χρυσοβέργη

ΑΠ' ΑΘΗΝΩΝ ΕΙΣ ΣΙΚΑΓΟΝ
ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ ΕΛΛΗΝΙΔΟΣ ΤΑΞΕΙΔΙΩΤΙΔΟΣ

ΙΖ'.

Ὁ ἀγωνιστὴς καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς μάχης οὔτε τὸν κίνδυνον βλέπει, οὔτε οὐδένα φόβον αἰσθάνεται. Διατελεῖ οὗτος ἐν καταστάσει μέθης καὶ ἀσυνειδήτως σχεδὸν ἐν τῇ παραζάλῃ καὶ παραφορᾷ τῆς ὁρμῆς προβαίνει εἰς τὰς κινδυνωδεστέρας καὶ ἡρωικωτέρας τῶν πράξεων.

Τὸ αὐτὸ ἀκριβῶς συνέβη καὶ εἰς ἡμᾶς. Ἀγὼν τοῦ φύλου μας περὶ τῶν ὅλων προεκηρύσσετο. Ἀγὼν τοῦ πνεύματος, ἀγὼν τῆς προόδου, ἀγὼν τοῦ καλοῦ. Αἱ σάλπιγγες τοῦ γυναικείου τούτου ἀγῶνος ἀντήχησαν εἰς τὰ πέρατα τοῦ κόσμου ὅλου, καὶ ἡ τιμή, τὸ καθῆκον ἐπέβαλεν εἰς πᾶσαν ἀγωνιζομένην νὰ προσέλθῃ καὶ ἀποτελέσῃ μέρος τῆς μεγάλης ταύτης διεθνοῦς στρατιᾶς.

Εἰς μικρὸν καὶ ἀσθενὲς ἔθνος ἀνήκουσαι, εἰς ἔθνος μέχρι τῆς χθὲς ἔτι δοῦλον, εἰς ἔθνος ἔνθα ἡ γυνὴ ἐπὶ σειρὰν αἰώνων ὡς σκεῦος μᾶλλον τοῦ οἴκου, ὡς ἄθυρμα τοῦ ἀνδρὸς ἐθεωρεῖτο, δὲν ἠξιοῦμεν βεβαίως νὰ ἀποκομίσωμεν τρόπαια ἐκ τοῦ πεδίου τῆς τιμῆς, ἐν ᾧ, τὴν πανοπλίαν τῆς σοφίας καὶ ἐπιστήμης φέρουσαι, κατῆλθον αἱ ἐξοχώτεραι γυναῖκες τῶν πεπολιτισμένων τῆς γῆς ἐθνῶν.

Ἁπλῶς ἐφιλοδοξήσαμεν σημαιοφόροι καὶ ἡμεῖς ἐν τῇ χώρᾳ μας, τῆς μεγάλης ἰδέας τῆς ἐξυψώσεως τοῦ γυναικείου φύλου, νὰ φέρωμεν ἐκεῖ ἐν τῇ μεγάλῃ ταύτῃ διεθνεῖ παλαίστρᾳ τὴν σημαίαν τοῦ ἔθνους μας, σημαίαν ὑπὸ περιφανοῦς παρελθόντος δοξασθεῖσαν. Καὶ προέβημεν εἰς τὴν μεγάλην ταύτην ἀπόφασίν μας μὲ ὅ,τι εἴχομεν καὶ ὅ,τι δὲν εἴχομεν. Τὰ ἐφόδιά μας ἦσαν βεβαίως ἀσθενῆ καὶ μικρά, ἡ στολὴ καὶ ἡ πανοπλία μας εὐτελής, ἀλλ' ὁ ἐνθουσιασμὸς μέγας, ἡ μέθη τῆς μάχης παράφορος.

Τὴν ἐπαύριον μόνον τῆς λήξεως τοῦ ἀγῶνος, ὅτε πλέον πᾶς κίνδυνος ἐξέλιπε, ὅτε ἔκπληκτοι εὑρέθημεν παρὰ τὸ πλευρὸν τῶν διαπρεπεστέρων τοῦ κόσμου ἡρωΐδων, ὅτε καὶ ἡμεῖς ἀπεκομίζομεν δάφνης νικηφόρου κλάδον, συνησθάνθημεν πόσον μέγα ἦτο τὸ θάρρος μας, πόσον μεγάλην ἐφέραμεν εὐθύνην, εἰς οἷον κίνδυνον εἴχομεν ἐκτεθῆ.

Καὶ ἤδη ὅτε ἡ πυρετώδης ἀγωνία ἐξέλιπεν, ὅτε ὁ ἀγὼν κατέπαυσεν, ὅτε ἡ νυχθήμερος δρᾶσις καὶ αἱ ἀέναοι φροντίδες ἐκόπασαν, ὅτε ἡ ζωὴ ἀνέλαβε τὴν προτέραν κανονικὴν πορείαν της, ὅταν εἰς τὸν στενὸν καὶ περιωρισμένον τῆς δράσεώς μας κύκλον νοερῶς ἐπανερχώμεθα, συναισθανόμεθα τὸ μέγα, τὸ ἄπειρον κενόν, ὅπερ μᾶς χωρίζει, ἀπὸ τὸν ἔξοχον, τὸν μέγαν τοῦτον λαόν.

Ἡ πρώτη μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συνεδρίου ἡμέρα εἶναι ἡ ἐπέτειος τῶν ὑπὲρ τῆς Ἀμερικανικῆς ἀνεξαρτησίας πεσόντων. Εἶναι ἡ ἑορτὴ τῶν νεκρῶν, ἡ ἑορτὴ πάντων τῶν ἡρώων ἀδιακρίτως φυλῆς καὶ κοινωνικῆς τάξεως, ἀδιακρίτως θρησκεύματος, πλούτου καὶ εὐγενείας. Οἱ Ἀμερικανοὶ εἶναι δημοκράται καὶ μετὰ θάνατον. Ὅ,τι δὲν χωρίζει τοὺς ζῶντας, δὲν χωρίζει οὔτε τοὺς νεκρούς. Ἀδελφωμένοι δημοκρατικώτατα ἀναπαύονται τὸν μακρὸν τῆς αἰωνιότητος ὕπνον, ὁ στρατιώτης παρὰ τὸ πλευρὸν τοῦ στρατηγοῦ, τῶν αὐτῶν τυγχάνοντες τιμῶν, τῶν αὐτῶν μνημοσύνων καὶ εὐλογιῶν. Ἄνθη θαλερὰ καὶ μυροβόλα, στέφανοι πολύτιμοι, τρόπαια ἐκ σημαιῶν καλύπτουσιν ἀδιακρίτως κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην πάντας τοὺς τάφους τῶν ἀδελφωθέντων ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης δι' ἡρωϊκοῦ θανάτου ἀνδρῶν.

Τὸ νεκροταφεῖον οὕτω παρουσιάζει πρωτοφανῆ καὶ συγκινητικωτάτην εἰκόνα. Δὲν ὑπάρχει γυνή, δὲν ὑπάρχει νεᾶνις, μὴ θεωροῦσα καθῆκον της νὰ φιλοτεχνήσῃ διὰ τὴν ἡμέραν ταύτην ὡραίαν σημαίαν, καὶ νὰ προμηθευθῇ ἄνθη ἐκλεκτά, ὅπως δι' αὐτῶν κοσμήσῃ τὸν τάφον ἀγνώστου καὶ ξένου αὐτῇ ἀνδρός, ἀλλὰ μάρτυρος τοῦ καθήκοντος, καὶ ἀπελευθερωτοῦ τῆς πατρίδος.

Οὕτω μία ἱερὰ ἀνάμνησις συνδέει τὸ παρελθὸν πρὸς τὸ παρόν, καὶ ἓν εὐγενὲς καθῆκον κατ' ἔτος ἀνανεούμενον ἀποτελεῖ συνεχῆ καὶ ἀδιάρρηκτον ἐκ κρίκων ἅλυσιν συνέχουσαν τὰς καρδίας πάσης μητρός, πάσης νέας κόρης καὶ ἀδελφῆς, πρὸς τὸ ὡραῖον καὶ ἡρωϊκὸν παρελθὸν τῆς ἀπελευθερουμένης πατρίδος.

Ἀπὸ τῆς πρωΐας ἡ ἐν τῷ νεκροταφείῳ συρροὴ εἶναι μεγάλη, καὶ ἡ διακόσμησις τῶν τάφων ἀποτελεῖ γραφικώτατον καὶ συγκινητικώτατον θέαμα. Ἡ τρίχρους σημαία μὲ τοὺς τεσσαράκοντα δύο ἀστέρας κυματίζει ἐπὶ τῶν τάφων, ὡς ἀλουργὶς βασιλική, ὡς χλαμὺς εὐγενείας καὶ δόξης, δι' ὧν ἡ πατρὶς καλύπτει τὰ ὀστᾶ τῶν ἡρωϊκῶν τέκνων της.

Τὰ ῥόδα καὶ τὰ κρίνα, αἱ ἀνθεμίδες καὶ τὰ ἴα θάλλουσιν ἀδελφωμένα ἐπὶ τῶν τάφων ἐκείνων, ἀναπέμποντα τὸ ἄρωμά των πρὸς τὸν οὐρανόν, ὡς θυμίαμα εὐγνωμοσύνης τῶν ἀπελευθερωθέντων πρὸς τοὺς ἀπελευθερωτάς.

Τὰ νεκροταφεῖα ἐν Ἀμερικῇ ὁμοιάζουν πρὸς μεγάλα, ἀπέραντα, ἀτελεύτητα πάρκα, ὁμοιάζουν πρὸς δάση, ὁμοιάζουν πρὸς κήπους, ἀλλ' ὄχι βεβαίως πρὸς κοιμητήρια. Εἶναι τόσον ἀπέραντα, ὥστε ἀποτελοῦσι πόλιν ἐν πόλει, οἱ τάφοι εἶναι τόσον ἀραιῶς ἐσπαρμένοι, χωρίζονται ἀπὸ τόσα δένδρα καὶ ἄνθηρα, καὶ γραφικὰς πρασιάς, ὥστε πᾶν ἄλλο ἢ φρικίασιν θανάτου αἰσθάνεται ὁ ἐν αὐτοῖς εἰσερχόμενος. Καὶ ὁ θάνατος αὐτὸς ἐδῶ μειδιᾷ. Καὶ αὐτὸς εἶναι εὔχαρις, θαλερός, δὲν πτοεῖ, δὲν καταπλήσσει. Ὅπου ἡ φύσις ζῇ καὶ ὀργᾷ τόσον ὅσον ἐδῶ, ὅπου τὸ καταπράσινον τῆς χλόης καὶ τῶν φυλλωμάτων χρῶμα ἀειθαλὲς μένει καὶ δροσερόν, ὁ τάφος ἐκλαμβάνεται ὡς ἐξοχικὸν ἐνδιαίτημα, καὶ οἱ νεκροὶ ὡς διὰ τοῦ τάφου μεταβαίνοντες ἀπὸ τῆς ζωῆς εἰς τὴν ἀθανασίαν.

Αἱ στρατιωτικαὶ καὶ αἱ πολιτικαὶ ἀρχαὶ τῆς πόλεως παρίστανται ἐπισήμως καὶ ἐν μεγάλῃ στολῇ εἰς τὴν ἐτήσιον ταύτην τῶν ἡρώων πανήγυριν, καὶ ὁ στρατὸς ἐν σώματι φέρων ὅπλα προσεύχεται ἐπὶ τῶν σημαιοστολίστων καὶ ἀνθοσκεπῶν τάφων. Ἕκαστος τούτων μεταβάλλεται ἐπὶ στιγμάς τινας εἰς ἱερὸν τέμενος, ἐφ' οὗ ἴσως πτερυγίζει ἡ ψυχὴ τοῦ ἀποπτάντος εὐγνωμονοῦσα πρὸς τοὺς ἐν τῇ ζωῇ διὰ τὰς τιμὰς καὶ τὰ ἱερὰ μνημόσυνα.

Μόνον ἐν τῇ ἑορτῇ ταύτῃ εἶδον στρατιώτας καὶ ἀξιωματικούς, εἶδον ἀνθρώπους φέροντας χρυσᾶ ἐπώμια καὶ σπάθην. Οὐδέποτε, οὐδαμοῦ ἀνὰ τὰς ὁδοὺς τῶν μεγαλητέρων Ἀμερικανικῶν πόλεων συνήντησα στρατιώτην. Ὁ ἐν ἐνεργείᾳ στρατὸς ἐν Ἀμερικῇ εἶναι ἐλάχιστος, εἶναι δ' ἀπηγορευμένον εἰς τοὺς ἐκτὸς τῆς ὑπηρεσίας στρατιώτας νὰ φέρωσι στολήν. Οὐδεὶς Ἀμερικανὸς ἐκλέγει ὡς ἀποκλειστικὸν στάδιον τὸ στρατιωτικόν, ἐκτὸς ἐὰν αἰσθάνεται ἀκαταμάχητον πρὸς τὰ ὅπλα ἔρωτα καὶ ἀδυναμίαν νὰ ἀποκτήσῃ πλοῦτον δι' ἄλλων ἐπιχειρήσεων.

Τὸ θέαμα σπαθῶν συρομένων θορυβωδῶς εἰς τὰ πεζοδρόμια καὶ ἀξιωματικῶν διημερευόντων εἰς καφενεῖα καὶ λέσχας, τὸ ἀναξιοπρεπὲς θέαμα τῆς γυναικοθηρίας καὶ προικοθηρίας, ἐξ ἧς ἐξαρτῶσι τὸ μέλλον καὶ τὴν εὐμαρῆ καὶ ἄνετον συντήρησίν των, οἱ πλεῖστοι τῶν παρ' ἡμῖν ἀνδρῶν τῆς πολεμικῆς τέχνης, οἱ μέλλοντες τῆς πατρίδος ὑπερασπισταί, εἶναι τι ἄγνωστον, θὰ ἐθεωρεῖτο δὲ ἐπονείδιστον εἰς τὴν χώραν ταύτην τῆς ἀληθοῦς προόδου. Ὁ μὴ ἔχων ἀρκετὸν ἠθικὸν σθένος, ὅπως τὸ ἴδιον ἐξασφαλίσῃ μέλλον, ὁ μὴ ἔχων ἀρκετὴν ἀξιοπρέπειαν, ὅπως παρὰ τοῦ πλούτου τῆς γυναικός του ἀπεκδέχεται τὴν εὐμάρειαν καὶ τὰς ἀπολαύσεις τοῦ βίου, βεβαίως κακὸς θὰ εἶναι τῆς πατρίδος ὑπερασπιστής, καὶ οὐδέποτε θὰ θυσιάζῃ ὑπὲρ αὐτῆς τὰ ἴδια συμφέροντα, πολλῷ δ' ὀλιγώτερον τὴν ἰδίαν ζωήν, λέγουν οἱ Ἀμερικανοί.

Ὁ στρατιώτης δὲν πρέπει νὰ ζῇ ἵνα διασκεδάζῃ, δὲν πρέπει νὰ ζῇ ἵνα ἀπολαμβάνῃ εὐμαρῆ βίον, ἵνα διαπρέπῃ εἰς τὰς αἰ-

θούσας καὶ τοὺς χοροὺς καὶ τὰ θέατρα. Εἰς τὸν στρατιώτην ἐπιβάλλεται ἡ λιτότης, ἡ ὀλιγάρκεια, ἡ σκληραγωγία. Δι' αὐτὸν αἴθουσαι καὶ χοροὶ καὶ θεάματα εἶναι τὰ ἀσκητήρια καὶ τὰ πεδία τῶν μαχῶν. Εἰς χώρας, ἔνθα οἱ ἄνδρες τοῦ στρατοῦ μεταβάλλονται εἰς χοροδιδασκάλους καὶ εἰς ἐκτεθηλυμένους καὶ μαμμοθρέστους τῶν αἰθουσῶν καὶ τῶν οἰκογενειακῶν καὶ κοινωνικῶν σκανδάλων ἥρωας, αἱ νίκαι, τὰ τρόπαια καὶ ἡ ἐθνικὴ ἀξιοπρέπεια μένουν πάντοτε ἰδανικὰ ἀπραγματοποίητα.

ΜΟΥΣΙΚΗ ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΤΗΣ ΦΙΛΑΡΜΟΝΙΚΗΣ

ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΦΙΛΟΠΤΩΧΟΥ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ

Πόσοι πάσχοντες καὶ γυμνητεύοντες καὶ πεινῶντες καὶ ὑπὸ τῆς φρικτῆς ἀγωνίας τῆς δυστυχίας μαστιζόμενοι δὲν ὀφείλουν τὴν ἀνακούφισίν των, τὴν παρηγορίαν, τὴν ζωὴν αὐτὴν εἰς τὸ Σωματεῖον τῆς Φιλοπτώχου Ἀδελφότητος.

Ἀθορύβως, σιωπηλῶς, ὑπὸ τοῦ γλυκυτάτου αἰσθήματος τῆς εὐποιίας ὠθούμεναι αἱ κυρίαι τῆς ἀδελφότητος, οὐδενὸς φειδόμεναι κόπου, οὐδεμιᾶς θυσίας, κατέρχονται εἰς τὰς τρώγλας καὶ τὰς ἀνηλίους καλύβας, ἔνθα ἡ ἀπαισία τῆς δυστυχίας μορφὴ εἶναι ἐγκατεστημένη καὶ ὡς εὐεργετικαὶ θεότητες στεγνόνουσι τὸ δάκρυ τῆς ἀπροστατεύτου χήρας, τείνουσαι εὐεργετικὴν χεῖρα πρὸς τὰ ἀνήλικα καὶ ἐγκαταλελειμμένα ὀρφανά.

Ἀλλ' ἡ δυστυχία κατὰ τὸ ἔτος ἰδίᾳ τοῦτο, ἀριθμεῖ ὁσημέραι περισσότερα θύματα, καὶ οἱ πόροι τοῦ εὐεργετικοῦ τούτου σωματείου δὲν ἐπαρκοῦν εἰς τὰς παρουσιαζομένας ἀνάγκας.

Ἡ καλλιτεχνία, ὡς καὶ ἄλλοτε ἐγράφομεν, εἶναι ἀδελφὴ τῆς φιλανθρωπίας. Ἡ Φιλαρμονικὴ ἑταιρία εὐγενῆ καὶ αὕτη ἐξυπηρετοῦσα σκοπόν, προσέρχεται ἤδη βοηθὸς καὶ ἐπίκουρος εἰς τὴν Φιλόπτωχον Ἀδελφότητα δίδουσα ὑπὲρ αὐτῆς τὴν προσεχῆ Παρασκευὴν 17ην Δεκεμβρίου μουσικὴν συναυλίαν ἐν τῷ θεάτρῳ τῶν Ποικιλιῶν.

Ὅλοι οἱ φίλοι τῆς μουσικῆς, ὅλοι οἱ φίλοι τῶν πτωχῶν, ὅλοι οἱ ποιοῦντες τὴν πάσχουσαν ἀνθρωπότητα θὰ παρευρεθῶσιν εἰς τὴν μουσικὴν ταύτην συναυλίαν, ἱκανοποιοῦντες οὕτω καὶ τὸ εὐγενὲς σωματεῖον τῆς Φιλαρμονικῆς, τὸ μετὰ τόσης αὐταπαρνήσεως προσενεγκὸν τὴν συνδρομήν του, καὶ ἐνισχύοντες τὰς φιλανθρώπους τῆς πόλεώς μας κυρίας, τὰς μετὰ τόσου ζήλου ἀγωνιζομένας τὸν εὐγενῆ ὑπὲρ τῆς πενομένης ἀνθρωπότητος ἀγῶνα.

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ

ΑΥΤΟΠΑΡΑΤΗΡΗΣΙΑ

Τοιοῦτον τίτλον φέρει ἡ ὑπὸ τοῦ κ. Α. Κουρτίδου ἀναγνωσθεῖσα τὴν παρελθοῦσαν Παρασκευὴν ψυχολογικὴ μελέτη ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου Παρνασσοῦ.

Ὁ κ. Κουρτίδης διὰ τῆς *αὐτοπαρατηρίας* του ἔκαμεν ὡραίαν θαυμασίαν ἀναλυτικὴν εἰκόνα τῆς ψυχικῆς αὐτοῦ καταστάσεως ἐν ὥρᾳ ὑπερτάτου κινδύνου, ἐν ὥρᾳ, καθ' ἣν ὑγιέστατος, πλήρης ζωῆς καὶ σφρίγους, ἀνέμενεν ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν τὸν διὰ πνιγμοῦ θάνατον.

Καλλιεπής, γλαφυρότατος, μὲ ἐπίχαρι ὕφος, μὲ γλῶσσαν καλλιτεχνικωτάτην, μὲ ἀπαγγελίαν φυσικήν, ἐκράτησεν ἐπὶ ὥραν τὸ ἀκροατήριόν του ἐν ἀληθεῖ γοητείᾳ, τὸ συνεκίνησε, τὸ ἔκαμε νὰ συμμετάσχῃ τῶν ἰδίων συγκινήσεων, τῶν ἰδίων ψυχικῶν παθήσεων, ἃς μετὰ τόσης ψυχολογικῆς δεινότητος ἀνέταμεν, τόσον ἐπιστημονικῶς διετύπωσε, τόσον ἁρμονικῶς καὶ ἐπιχαρίτως ἐξέθηκεν.

Διέψευσε δὲ ἐπισήμως τὸν μέγαν Κάντιον, τὸν συμβουλεύσαντά ποτε τὴν εἰς Ἀντίκυρα μετάβασιν τῶν ἀνατεμνόντων καὶ τὴν ἰδίαν ψυχολογικὴν κατάστασιν μελετώντων. Ὁ κ. Κουρτίδης χωρὶς νὰ εἶναι διὰ τὰ Ἀντίκυρα ἐψυχολόγησε θαυμασίως ἐπὶ τοῦ ἰδίου ἑαυτοῦ του καὶ ἐνίσχυσεν ἴσως καὶ πολλοὺς ἄλλους εἰς τὴν ἰδέαν ταύτην τῆς ἰδίας ψυχολογίας.

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΥ

— Καὶ ποῖον λοιπὸν ἄλλον νὰ βάλω ; Σὺ βεβαίως δὲν ἀναλαμβάνεις νὰ ἀναμιχθῇς.

— Ὦ ὄχι, δὲν ἠμπορῶ ἐγώ...εἶμαι ἀποκαμωμένος τόσον ! . . . Μὲ βλέπεις φιλτάτη. . .

— Αἴ ! καὶ καλὰ δὰ ἂν ἤσουν, τὰ ἴδια θὰ εἴχαμεν. . . Ἂς ἴδωμεν διὰ τοὺς ἄλλους τώρα. Μένει ἡ Φράγκα. Ἀλλ' ἡ Φράγκα μὲ μισεῖ περισσότερον ἀκόμη παρὰ ἡ Τερέζα. Εἰς ποῖον δυνάμεθα νὰ ἀναθέσωμεν τὴν διεξαγωγὴν τόσον λεπτῆς ὑποθέσεως ;

— Ἀλλά, φιλτάτη, ἐλησμόνησες ὅλως διόλου, βλέπω, τὴν Σιβύλην· ἡ Σιβύλη σοὶ εἶναι πάντοτε ἀρωσιωμένη, καὶ προσέχει εἰς τὰ λόγια τοῦ μὲν καὶ τοῦ δέ. Αὐτὴ ἐξασκεῖ πάντοτε ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς Τερέζας, καὶ ἐν τῷ κτήματί μας τοῦ Ροσεβὲλ θὰ δύναται μὲ ὅλην τὴν ἡσυχίαν της κατὰ τὸ διαστημα τοῦ θέρους νὰ φέρῃ εἰς αἴσιον πέρας τὸ πρᾶγμα.

— Ἔχεις δίκαιον, Χριστιανέ, εἶπεν ἡ Ναδίνα ἀφοῦ ἐσκέφθη. Πρὶν ἀναχωρήσητε, θὰ συνεννοηθῶ μετὰ τῆς Σιβύλης.

Ἀφ' ἧς ἐποχῆς ἡ κόμησσα δὲ Ροσεβὲλ ἤνοιξε τὰς αἰθούσας της, εἰς τῶν τακτικώτερον ἐπισκεπτομένων αὐτὰς ἦτο ὁ Μαυρίκιος δὲ Κομβρεμόν· Ἦτο ἀνὴρ ἐξόχου νοός, μὲ αἰσθήματα ἐξαιρέτως εὐγενῆ, καὶ μὲ γυναικείαν σχεδὸν λεπτότητα συμπεριφορᾶς. Μολαταῦτα ἐστερεῖτο πάντων ἐκείνων τῶν προσόντων, δι' ὧν ἑλκύει τις τὴν γενικὴν προσοχὴν καὶ λάμπει ἐν ταῖς αἰθούσαις. Ἦτο πολὺ ἄτολμος καὶ παρέμενε σιγῶν, ὡς πάντες δὲ οἱ βαθέως αἰσθανόμενοι ἀπέφευγε νὰ ὁμιλῇ περὶ τῶν αἰσθημάτων ἢ τῶν ἐντυπώσεών του. Οὐδεὶς τῶν ἐν Παρισίοις συναδέλφων του ἦτο ἐπιμελέστερος εἰς τὴν διεξαγωγὴν τῆς ἀνατιθεμένης εἰς αὐτὸν ὑπηρεσίας· ἐν ταῖς συναναστροφαῖς ὅμως δὲν διεκρίνετο οὔτε διὰ τὴν ζωηρότητα τοῦ πνεύματός του, οὔτε διὰ τὴν ἑτοιμότητα τῶν ἀπαντήσεών του.

Ἡ Τερέζα σπανίως ὡμίλει μαζῆ του, τόνδε πλὴν πτετο ὅμως πολύ. Ἡ Σιβύλη, τοὐναντίον, διήρχετο ὁλοκλήρους ἑσπέρας παρ' αὐτῷ, ἀπολαμβάνουσα τὰ θέλγητρα τῆς συνομιλίας, του, ἥτις, ὅταν ἡ φυσικὴ αὐτῷ ἀτολμία δὲν τὸν ἐμπόδιζε νὰ φαίνεται ὁποῖος πράγματι ἦτο, καὶ εὐάρεστος ἦτο καὶ ποικίλος. Ἡ Σιβύλη δὲν ἀπέκρυπτε τὴν μεγάλην συμπάθειαν, τὴν ὁποίαν εἶχε δι' αὐτόν.

Ὀλίγον κατ' ὀλίγον ὁ Μαυρίκιος κατέστη οἰκειότερος ἐν τῇ οἰκογενείᾳ, καὶ τῷ ἐδόθη οὕτω περίστασις νὰ βλέπῃ συχνότερα ἐκ τοῦ πλησίον τὴν Τερέζαν. Νὰ τῇ ὁμιλήσῃ οὐδέποτε θὰ ἐτόλμα, καὶ ὅταν τυχαίως ἡ συνδιάλεξις ἠνάγκαζεν αὐτὸν ν' ἀπαντᾷ εἰς τὴν νεάνιδα, σπανίως δὲν ἔμενεν ἄναυδος ἐν τῷ μέσῳ τῆς φράσεώς του. Ἀλλ' ὑπὸ τὰ ἠμίκλειστα βλέφαρά του, κατεβίβρωσκεν αὐτὴν διὰ τῶν ὀφθαλμῶν. Τὴν ἐθαύμαζεν, εὕρισκεν αὐτὴν χιλιάκις ὡραιοτέραν τῆς ἡμέρας. Ἡ φωνὴ τῆς Τερέζας ἦτο δι' αὐτὸν μελῳδία, ἥτις τὸν ἐδύθιζεν εἰς ἔκστασιν.

Ἡ χρεωλῆ, θερμή, ἐνθουσιώδης, ζηλότυπος, ἀδικος ἐνίοτε, ἀλλὰ πάντοτε τιμία καὶ εἰλικρινὴς κόρη, ἐκείνη ἥτις ἐλάτρευε τὴν Φράγκαν, τὴν κατεβίβρωσκε διὰ θωπειῶν, τὴν περιέβαλλε διὰ βλεμμάτων τοσούτῳ παραδόξως μειλιχίων καὶ φαεινῶν, ὅπως κεραυνοβόλως περιφρονητικὰ ἐξακοντισθῶσιν αὐτὰ ταῦτα τὰ βλέμματα μετ' ὀλίγον κατὰ τῆς κυρίας δὲ Ροσεβὲλ ἐπὶ τῇ ἐλαφροτέρᾳ ἀταξίᾳ τῆς Ναδίνας, πάντα ταῦτα τῷ ἐφαίνοντο ἰδιάζοντα εἰς γυναῖκα προνομιοῦχον, ἱκανὴν πράξεων ἐκτάκτως μεγάλων εἴτε ἀγαθῶν, εἴτε κακῶν.

— Αὐτὴ δὲν εἶνε κοινὴ γυνὴ, διελογίζετο, καὶ λίαν εὐτυχὴς ἔσται ἐκεῖνος, ὅστις θὰ διεγείρῃ τὴν καρδίαν της !

Πρώτη ἡ Ναδίνα παρετήρησε τὴν περιπαθῆ κλίσιν τοῦ νεαροῦ ἀνακριτοῦ· Τὸν ἐνεθάρρυνε· Ἡμέραν δέ τινα καθ' ἣν τὸν εὗρεν ἐν βαθείᾳ ἀπελπισίᾳ διατελοῦντα, τῷ ἔκαμε πρώτη αὐτὴ λόγον περὶ τοῦ δι' αὐτὸν εἰς τὴν Τερέζαν σχεδίου της.

Ὁ Μαυρίκιος παρ' ὀλίγον νὰ τρελλαθῇ ἀπὸ τὴν χαράν του

— Εἶναι δυνατὸν νὰ πραγματοποιηθῇ τοῦτο ; ἐψέλλισεν ἐν παραφορᾷ. Νὰ γίνω ἐγώ ; . . . . σύζυγος τῆς Τερέζας ; . . . . ἀλλ' εἶμαι ἄξιος τοιαύτης ἐπιτυχίας ;

Ἡ κυρία δὲ Ροσεβὲλ ἐμειδίασεν αἰνιγματωδῶς πως

— Μὴ ψάλλετε δὰ ἀκόμη τὰ νικητήρια, φίλε μου, τῷ εἶπε. Ἔχω μεγάλην ἐπιθυμίαν ἐγὼ νὰ σᾶς κάμω υἱόν· ἀλλ' ὑπάρχουν καὶ μεγάλα ἐμπόδια, τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ ὑπερνικηθῶσι Εἰξεύρετέ το.

Ὁ Μαυρίκιος ἐπάγωσε.

— Μὴ τυχὸν ἡ Τερέζα ἀγαπᾷ κανένα ἄλλον ; ἠρώτησε περίτρομος.

— Πιστεύω ὅτι ὄχι, ἀπήντησεν ἡ Ναδίνα.

ΣΥΝΤΑΓΗ

Δούκισσαι. Ψήσατε εἰς τὸν φοῦρνον 12 γεώμηλα, καθαρίσατε καὶ λούσατέ τα μέχρις οὗ περνοῦν ἀπὸ τρυπητόν. Προσθέσατε βούτυρον ἀρκετόν, 5 αὐγά, 100 δρ. ζάχαριν καὶ ὀλίγην βανίλλιαν. Σχηματίσατε ζύμην, καὶ ἐξ αὐτῆς δύο χονδρὰ φύλλα. Θέσατε τὸ ἓν ἐπὶ καραβάνας, ἐπ' αὐτοῦ ὅ,τι γλυκὸν θελήσετε καὶ ἐπ' αὐτοῦ τὸ ἄλλο φύλλον καὶ στείλατέ τα εἰς τὸν φοῦρνον. Τὸ κόπτετε καὶ τὸ προσφέρετε ὡς γλύκισμα.

ΠΛΕΚΤΗΡΙΟΝ
ΣΤ. ΤΑΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΥ, ΠΡΩΗΝ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΟΥ

Ὁδὸς Φωκίονος ἀρ. 15. Πάριδος ὁδοῦ Ἑρμοῦ πλησίον Κατελούζου.

Τὰς φλανέλας σας διὰ τὸν χειμῶνα, τὰ ἐξ ὡραίου μερινοῦ μαλλιοῦ πλεκτὰ μισοφόρια σας, τὰς μαλλίνους λεπτοφυεῖς καὶ μαλακὰς περικνημίδας σας, τὰ ἐκ φλανέλας ἕτοιμα ἐν γένει ἀσπρόρρουχα ὡς καὶ τὰ ἐκ φιλδικὸς τοιαῦτα ἰδίᾳ περικόρμια, cache-corsets καὶ ,ὅτι ἄλλο ἡ πλεκτικὴ δύναται νὰ ἐπινοήσῃ ἐν πλήρει τελειότητι εὑρίσκετε εἰς τὸ κατάστημα Στ. Ταμπακοπούλου, εἰς τιμὰς μυθωδῶς εὐθηνάς.

Ὅτι παλαιὰ μάλλινα ἔχετε νὰ ἐπιδιορθώσητε, κάλτσες φλανέλας ἢ ὅ,τι δήποτε ἄλλο, ἀποταθῆτε εἰς τὸ αὐτὸ κατάστημα. Ἐκτελεῖ τάχιστα πᾶσαν ἐπιδιόρθωσιν καὶ σᾶς ἀποδίδει πράγματα ἄχρηστα ὡς ἐκ τῆς φθορᾶς ἐντελῶς καινουργῆ.

ΤΙΜΑΙ ΜΕΤΡΙΩΤΑΤΑΙ

ΕΓΧΩΡΙΑ ΑΝΘΗ ΤΕΧΝΗΤΑ

Τὰ Παρισινῆς τελειότητος **Στέφανα τῶν Γάμων** πωλεῖ ἤδη λιανικῶς (σχεδὸν χάρισμα) τὸ γεωστὸν παρὰ τῇ ὁδῷ Ἑρμοῦ 121. **Ἐργοστάσιον** ἀνθέων τεχνητῶν τῶν Ἀδελ. **Παπαγεώννη**, ὡς καὶ τὰ σχετικὰ αὐτῶν ἤτοι **Κορδέλλας Λαμπάδας** κλπ. **Γυρλάντας Νυμφικάς**, **Ἄνθη αἰθουσῶν, χοροῦ, Καπέλων, Πανεράκια Ἀνθοστόλιστα** δι' ἑορτῆς **Στεφάνους Κηδειῶν** ἀπὸ δραχ. 10—300 καὶ πᾶν ἄλλο ἄνθος, κατασκευαζόμενον ὅμοιον μόνον ἐν Παρισίοις οὐδαμοῦ ἀλλοῦ, ἢ ἐνταῦθα καὶ ἐν τῇ λοιπῇ Εὐρώπῃ.

ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟΝ Η «ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ»
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΒΕΡΟΥΔΑΚΗΣ

Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ. *Πλατεῖα τῶν προξένων*

(Παραπλεύρως τοῦ καταστήματος Mayer)

Καὶ διὰ τὰς οἰκογενείας αὐτὰς εἶναι συμφερώτερον νὰ προμηθεύωνται τὰ γεύματά των ἐκ τοῦ ἐξαιρέτου τούτου ἑστιατορίου, ἐνῷ ἡ τελειότης ἐν τῇ μαγειρικῇ τέχνῃ ἀμιλλᾶται πρὸς τὴν καθαριότητα, τὴν προθυμίαν καὶ τὴν περιποίησιν. Διὰ τοὺς ξένους, διὰ τοὺς μὴ ἔχοντας οἰκογενείας, ἐδῶ ἀκριβῶς εὑρίσκουν ἐντελῆ οἰκογενειακὴν μαγειρικὴν Ἑλληνικὴν καὶ Γαλλικὴν εἰς τιμὰς κατωτέρας παντὸς συναγωνισμοῦ.

ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ
ΤΗΣ "ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ,,

Ἐξεδόθη

πλούσιον, κομψόν, μὲ τὰς εἰκόνας τῶν ἐξοχωτέρων γυναικῶν τῆς Ἀμερικῆς, μὲ λαχεῖον οὗ ὁ πρῶτος ἀριθμὸς κερδίζει μίαν λαχειοφόρον ὁμολογίαν τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, μὲ ὡραίας μελέτας περὶ καλλονῆς, περὶ ὑγιεινῆς, περὶ ἀνατροφῆς παίδων, μὲ συμβουλάς, μὲ συνταγὰς καὶ μὲ ἀντίτιμον 2 δρ. διὰ τὴν Ἑλλάδα, 2 φρ. χρ. διὰ τὸ Ἐξωτερικόν.

ΑΓΝΟΝ ΚΟΝΙΑΚ ΣΤΑΦΥΛΗΣ
ΑΔΕΛΦΩΝ ΜΠΑΡΜΠΑΡΕΣΟΥ
ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

Τὸ Ἑλληνικὸν Κονιὰκ τῶν ἐν Πειραιεῖ ποτοποιῶν Ἀδελφῶν Μ. Μπαρμπαρέσου, τῶν ὁποίων ὁ μέγας Βιομηχανικὸς Οἶκος χρονολογεῖται ἐκ πατρικῆς διαδοχῆς ἀπὸ τὸ ἔτος 1840, (ἐκτὸς ψευδῶν ρεκλαμῶν, ἀναληθῶν, βραβείων, καὶ ἀσήμων πιστοποιήσεων) εἶναι τὸ ἀγνότερον καὶ γνησιώτερον ἐκ σταφυλῆς ἐχέγγυα δὲ αὐτῶν εἶναι ἡ πολυετὴς ἐμπειρία, ἡ παλαιότης, καὶ τὰ ἐπίσημα βραβεῖα τῶν Ἑλληνικῶν ἐκθέσεων τῶν ἐτῶν 1875, 1888, ὡς καὶ τῆς ἐν Παρισίοις τελευταίας Παγκοσμίου τοῦ 1889.

Διὰ πᾶσαν πληροφορίαν καὶ παραγγελίαν ἀπευθυντέαν πρὸς τοὺς ἰδίους ἐργοστασιάρχας ἐν Πειραιεῖ.

ΥΠΟΔΗΜΑΤΟΠΟΙΟΝ ΤΣΑΜΗ

Ὁ κ. Τσάμης καθιστᾷ γνωστὸν ὅτι ἔλαβεν ἐσχάτως νέα δέρματα ἐκ Γαλλίας· ἀπαραμίλλου λεπτότητος καὶ στερεότητος, δι' ἃ πᾶσα νέα παραγγελία ἔσται ἀληθὴς τελειότης τῆς ὑποδηματοποιίας

Τότε, ἂν καὶ ἡμεῖς καὶ ὁ κύριος δὲ Ροσεβὲλ εἴσθε ὑπὲρ ἐμοῦ, τί ἐμπόδια ἠμποροῦν νὰ ὑπάρχουν.

— Ἡ Τερέζα δὲν ὁμοιάζει τὰ ἄλλας νέας. Πρὸ πάντων δὲ ἀγαπᾶ πολὺ τὴν ἀνεξαρτησίαν της Ἀπό τινος καιροῦ συνειθίζει νὰ μὴ ἐνδίδῃ εἰς ἐμὲ καὶ νὰ μὲ δυσαρεστῇ. Δύνασθε ὅμως νὰ ἐλπίζητε, διότι θὰ ἀφοσιωθῇ ψυχῇ τε καὶ σώματι ὑπὲρ τῆς εὐτυχίας σας.

— Ἐγὼ δὲ κυρία κόμησσα, καθ' ὅλην μου τὴν ζωὴν θὰ σᾶς εἶμαι εὐγνώμων, διὰ τὴν ἀπόπειραν τὴν ὁποίαν κάμνετε.

«Εἴτε ἐπιτύχετε, εἴτε ὄχι, δὲν θὰ ἔχετε ἐπὶ τῆς γῆς δοῦλον πλέον ἀφωσιωμένον ἀπό ἐμέ.

Οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς Ναδίνας ἤστραψαν στιγμιαίως, ἀλλ' ὁ Μαυρίκιος δὲν τὸ παρετήρησε.

* * *

Ἡ κόμησσα ἀκολουθοῦσα τὴν συμβουλὴν τοῦ Χριστιανοῦ, μετέβη εἰς συνάντησιν τῆς Σιβύλης.

Ἦτο μετ' αὐτῆς ἡ Φράγκα. Ἔχω κάτι τι νὰ σοὶ ἀνακοινώσω, καὶ νὰ σοῦ ζητήσω καὶ μίαν χάριν, τῇ εἶπε.

Ἡ Φράγκα ἐσηκώθη ἀμέσως διὰ νὰ ἀπομακρυνθῇ.

— Μεῖνε, τῇ εἶπεν ἡ κόμησσα. Καλλίτερα νὰ ἀκούσῃς καὶ σὺ ὅ,τι ἔχω νὰ εἴπω, διότι ἂν θελήσῃς, δύνασαι νὰ μοὶ ἀποδῇς χρήσιμος καὶ σύ.

Ἡ νεᾶνις ἐκάθησεν αὖθις. Ὅπως δὲ πάντοτε ὁσάκις εὑρίσκετο ἐνώπιον τῆς μητρός της, ἡ φυσιογνωμία της ἦτο ἤδη ψυχρὰ ὡς πάγος.

— Μᾶς ζητοῦν εἰς γάμον τὴν Τερέζαν, εἶπεν ἡ Ναδίνα. Ἀλλ' ἂν ἐγὼ τῆς κάμω λόγον τινὰ περὶ τούτου, εἶναι βέβαιον ὅτι θὰ ἀπαντήσῃ ἀρνητικῶς. Ἐπειδὴ δὲ μοὶ φαίνεται ὅτι τὸ συνοικέσιον αὐτὸ εἶναι ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν καλόν, ἦλθα νὰ σᾶς παρακαλέσω καὶ τὰς δύο, νὰ συντελέσετε κατὰ τὸ δυνατόν, καὶ πρὸς τὸ συμφέρον τῆς ἰδίας Τερέζας. ὅπως κατορθωθῇ νὰ πεισθῇ αὕτη νὰ συγκατανεύσῃ εἰς αὐτό.

Ἡ Φράγκα ἔμεινεν ἀπαθὴς καὶ ὡς ἄγαλμα ἀκίνητος εἰς τὴν θέσιν της· Ἡ Σιβύλη εἶχεν ἐγείρει τὴν κεφαλήν.

— Εἰμποροῦμεν νὰ μάθωμεν τὸ ὄνομα τοῦ ὑποψηφίου ; ἠρώτησε.

— Εἶναι ὁ κ. δέ Κομβρεμών.

— Ὁ ἀναχριτής ;

— Ναί.

— Ἔχεις πολὺ δίκαιον νὰ τὸν συνιστᾷς, Ναδίνα. Ἀξιόλογος γαμβρός. Ὁ κ. δὲ Κομβρεμὼν εἶναι ὁ καλλίτερος καὶ ἐντιμότερος ἄνθρωπος ἐξ ὅσων γνωρίζω. Εἶναι ἄνθρωπος μὲ ὑπερόχως ὑψηλὰ αἰσθήματα.

— Ἐλπίζεις λοιπὸν νὰ ἐπιτύχῃς ;

— Νὰ ἐπιτύχῃ, τί ; ἠρώτησεν ὑπερηφάνως ἡ Φράγκα.

— Νὰ πείσῃ τὴν ἀδελφήν σου νὰ ὑπανδρευθῇ τὸν κ. δὲ Κομβρεμών, ἀνεφώνησεν ἡ Ναδίνα.

— Ἡ ἀδελφή μου εἶναι εἰς ἡλικίαν, καθ' ἣν ἠμπορεῖ μόνη της νὰ σκεφθῇ τί εἶναι καλὸν νὰ κάμῃ, εἶπεν ἀταράχως ἡ Φράγκα, τῆς ὁποίας ὅμως οἱ ὀφθαλμοὶ ἔλαμπον πλέον τοῦ συνήθους. Ἡ Σιβύλη βεβαίως θὰ τῇ κάμῃ λόγον περὶ αὐτοῦ τοῦ σχεδίου, θὰ τὴν ἀφήσῃ ὅμως καὶ ὅλως ἐλευθέραν νὰ τὸ παραδεχθῇ ἢ νὰ τὸ ἀπορρίψῃ Δὲν θὰ ζητήσῃς βέβαια, Σιβύλη, νὰ τὴν ἐπηρεάσῃς.

Ἡ μὶς Ἀνδρισύ, ἥτις εἶχεν ἀπεριόριστον ὑπόληψιν εἰς τὴν εὐθυκρισίαν της Φράγκας δὲν ἠδύνατο ἢ νὰ ἐπικυρώσῃ τὴν ἰδέαν της.

— Βεβαίως, κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον θὰ φεθῶ.

Ἡ Ναδίνα ἔχασεν ὅλως τὴν ὑπομονήν της.

— Λόγια, ἐκραύγασε Ὁ κ. δὲ Κομβρεμὼν ζητεῖ τὴν Τερέζαν, καὶ ἡ Τερέζα πρέπει νὰ τὸν πάρῃ !

Ἡ Φράγκα ἐκύτταξε καλὰ τὴν κόμησσαν μὲ τοὺς ὀξυδερκεῖς καὶ σοβαροὺς ὀφθαλμούς της.

— Π ρ έ π ε ι ; . . . ἐπανέλαβε μετὰ ἄκρας ἀταραξίας Καὶ διατί π ρ έ π ε ι ;

Ὑπὸ τὸ βλέμμα της τὸ τόσον ἀταράχως προσηλωμένον ἐπ' αὐτῆς, ἀπέναντι τῆς αἰνιγματώδους φυσιογνωμίας τῆς νεάνιδος, ἡ Ναδίνα ἐταράχθη καὶ πρὸς στιγμὴν ἐσταμάτησε.

Τὸ αἴσθημα ὅμως τῆς ὀργῆς ὑπερίσχυσε

— Διότι ἡ Τερέζα εἶναι κακή, ἀνεφώνησεν. Διότι ἡ πρὸς ἐμέ, τὴν μητέρα της συμπεριφορά της εἶναι ἀκατονόμαστος. Διότι ἐξ αἰτίας της κάμνομεν ὅλοι ἐδῶ ζωήν, ἡ ὁποία δὲν ὑποφέρεται πλέον, καὶ διότι ἐγὼ δὲν θέλω νὰ τὴν ἀνεχθῶ πλέον· Ἀφοῦ λοιπὸν ἐγὼ δὲν εἰμπορῶ νὰ λείψω ἀπὸ τὸ σπῆτί μου, πρέπει νὰ λείψῃ αὐτή Παρουσιάζεται πρὸς τοῦτο καλλίστα εὐκαιρία. Ὡς καὶ ἡ Σιβύλη ἀπεφάνθη ὅτι καλλιτέρα δὲν εἰμποροῦσε νὰ εὑρεθῇ. Ὥστε πρέπει νὰ δεχθῇ ἡ Τερέζα, διὰ νὰ τὴν ξεφορτωθῶμεν.

Ἡ Φράγκα ἐξακολούθει νὰ ἔχῃ διαρκῶς προσηλωμένα ἐπ' αὐτῆς τὰ βλέμματά της, μετὰ ἐκστατικῆς καὶ ψυχρᾶς πάντοτε ἐκράσεως. (ἀκολουθεῖ)